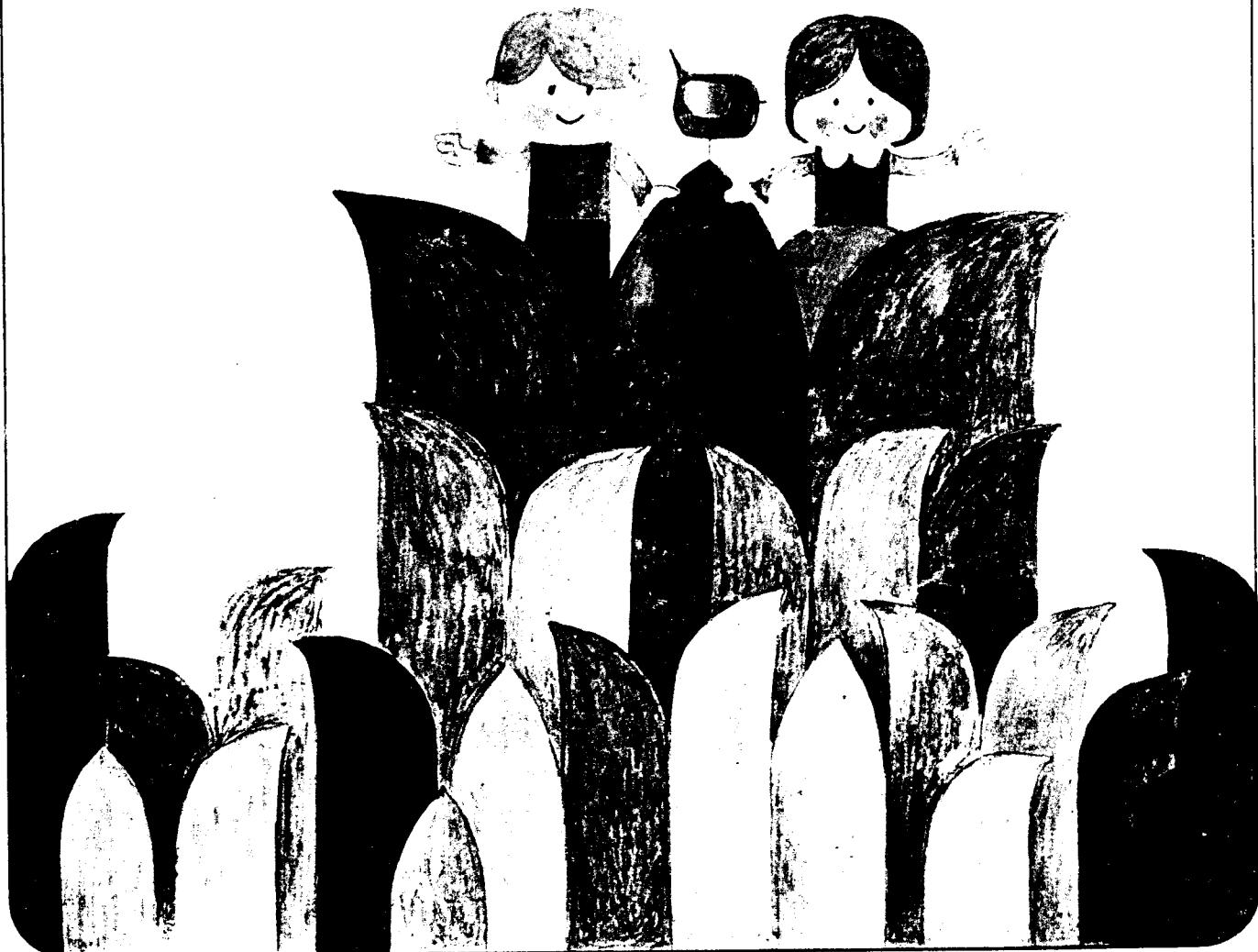

ЛЮБКА
ІНИП

БУКВАР

ЗА ПЕРШУ КЛАСУ ОСНОВНОГО
ВОСПИТАНЯ И ОБРАЗОВАНИЯ

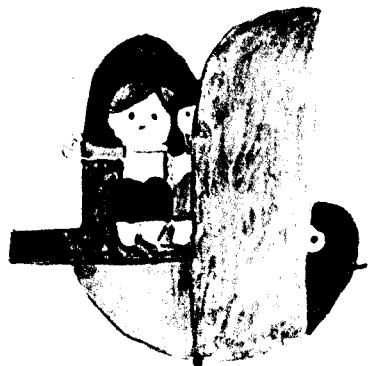
ЗАВОД ЗА ВИДАВАНС УЧЕБНИКОХ • НОВИ САД

ЛЮБКА ГНИП

БУКВАР

ЗА ПЕРШУ КЛАСУ ОСНОВНОГО
ВОСПИТАНЯ И ОБРАЗОВАНИЯ

ДРУГЕ ВИДАНС

ЗАВОД ЗА ВИДАВАНС УЧЕБНИКОХ
ЗАВОД ЗА ИЗДАВАЊЕ УЏБЕНИКА
НОВИ САД, 1980.

ТОТ БУКВАР ЗРОБЕНИ ПО ДОГВАРКИ

Рецензенти

ЄВГЕНІЙ МЕДЄШИ, учитель з Р. Керестура
ГЕНОВЕВА ШАНТА, учителька з з. Коцуря

Референт

ЛЕОНА УРОШЕВИЧ, просвітни совитнік

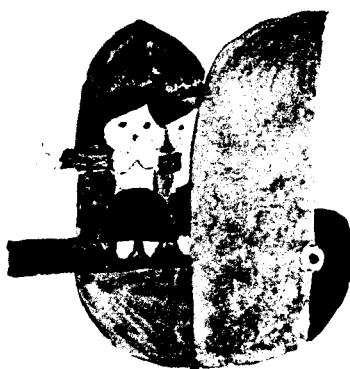
Редактор

МАРИЯ ЧАКАН

Просвітни совит САП Войводини допущел
хаснованє того Буквара у I класи основного
воспитаня и образованя з руским виучуючим
язиком зоз ришеньем число 61-152/78 од
22. VI 1978. року.

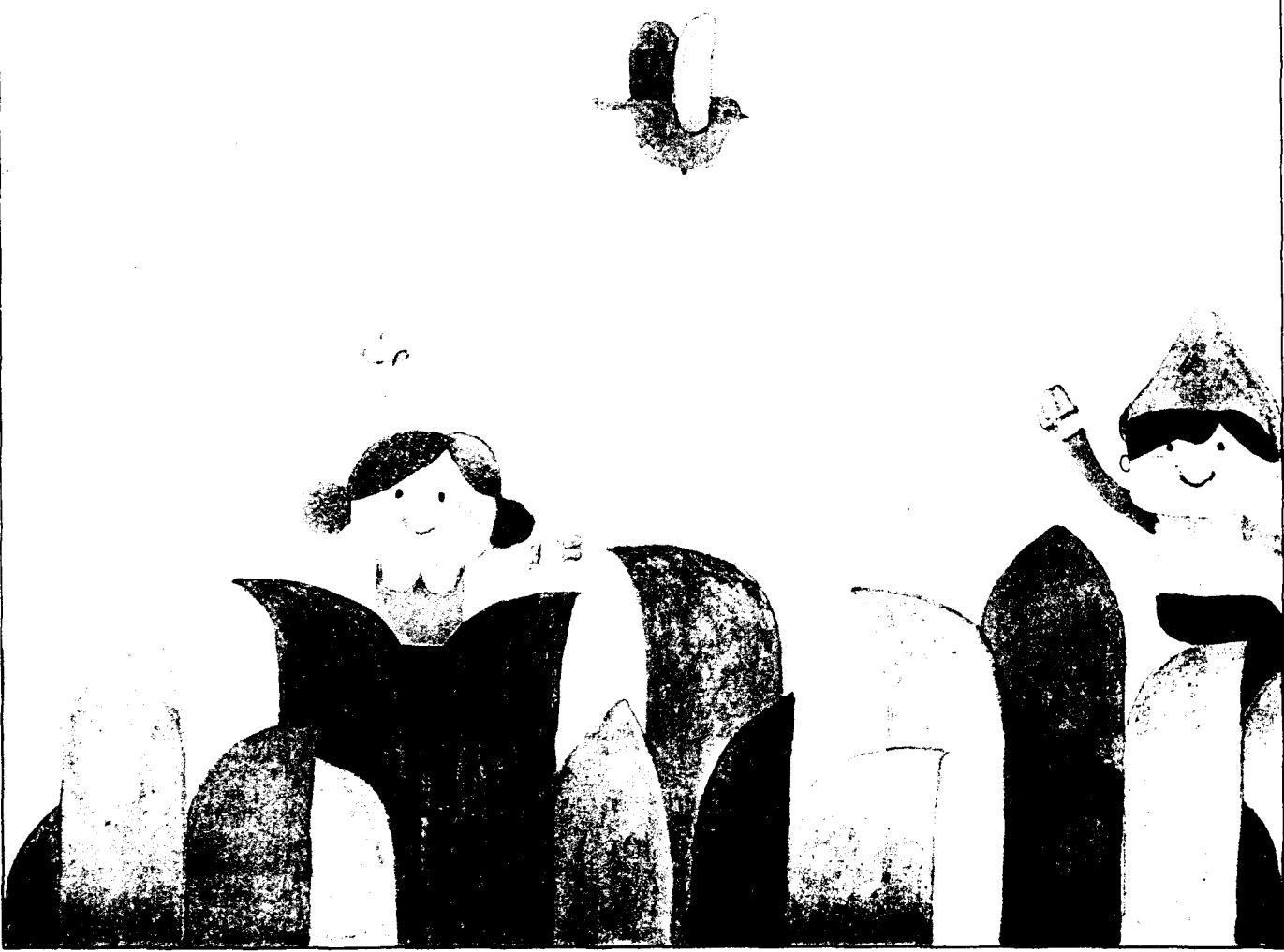
По думаню Покрайнскогого секретарията за образованє, науку
и культуру число 413-435/75 од 24. XII 1975. року тото
виданє ошлебодзене од порції на обток.

Друковала „БИРОГРАФИКА”, Суботица

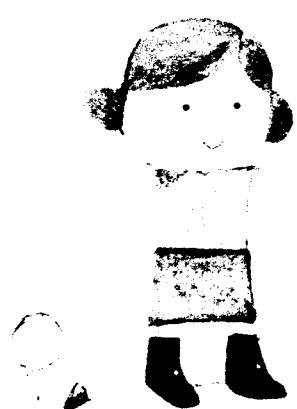

ТИТО И ПИОНИР

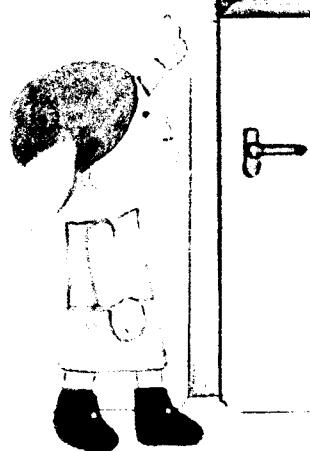

ТО НАША ШКОЛА.

ЕМА

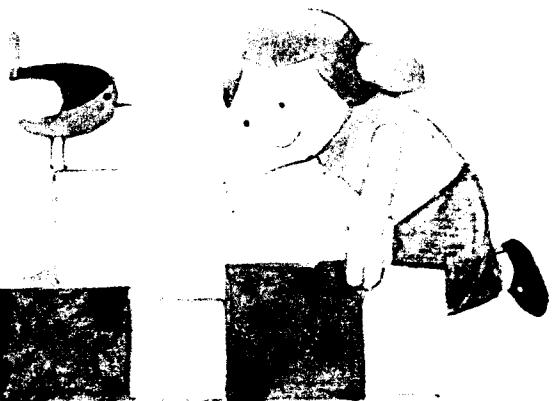

ЕМА ЧИТА.

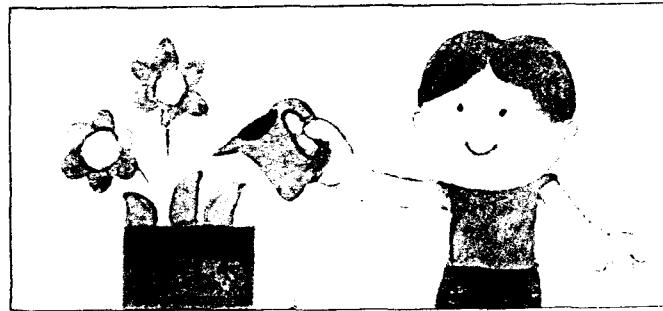
ЕМА

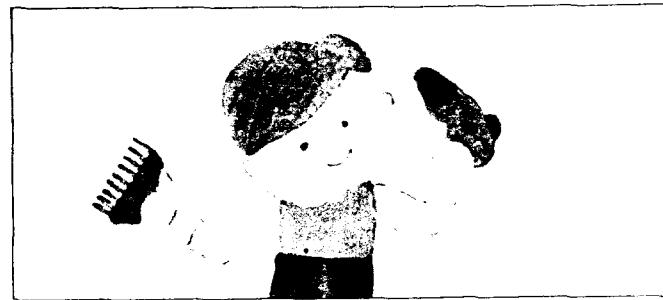
ЕМА ПИШЕ.

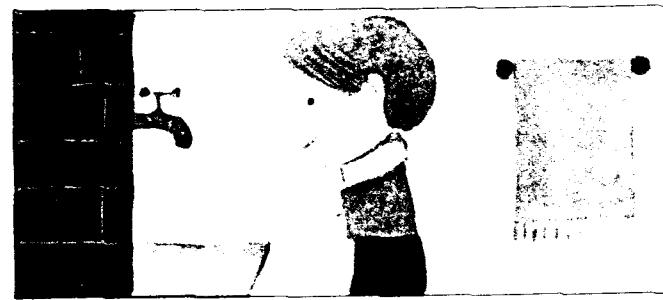
ЕМА ШЕ
БАВИ.

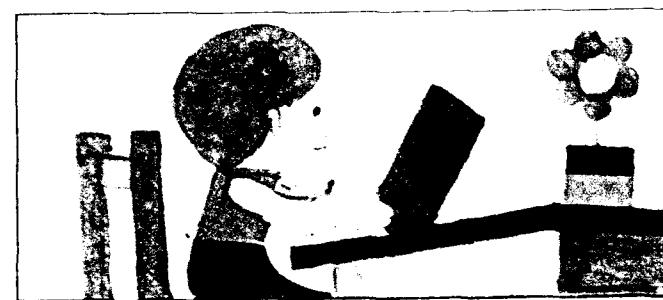
СИМА ЗАЛІВА
КВЕЦЕ.

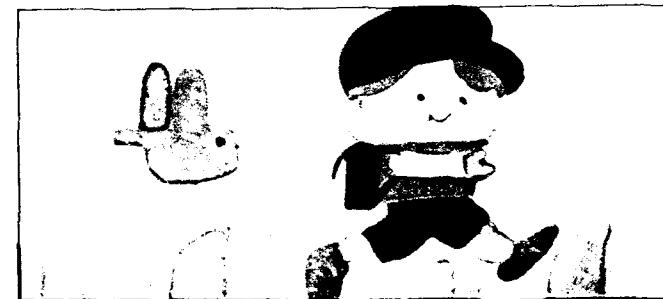
СИМА ЧУХА
ЦИПЕЛИ.

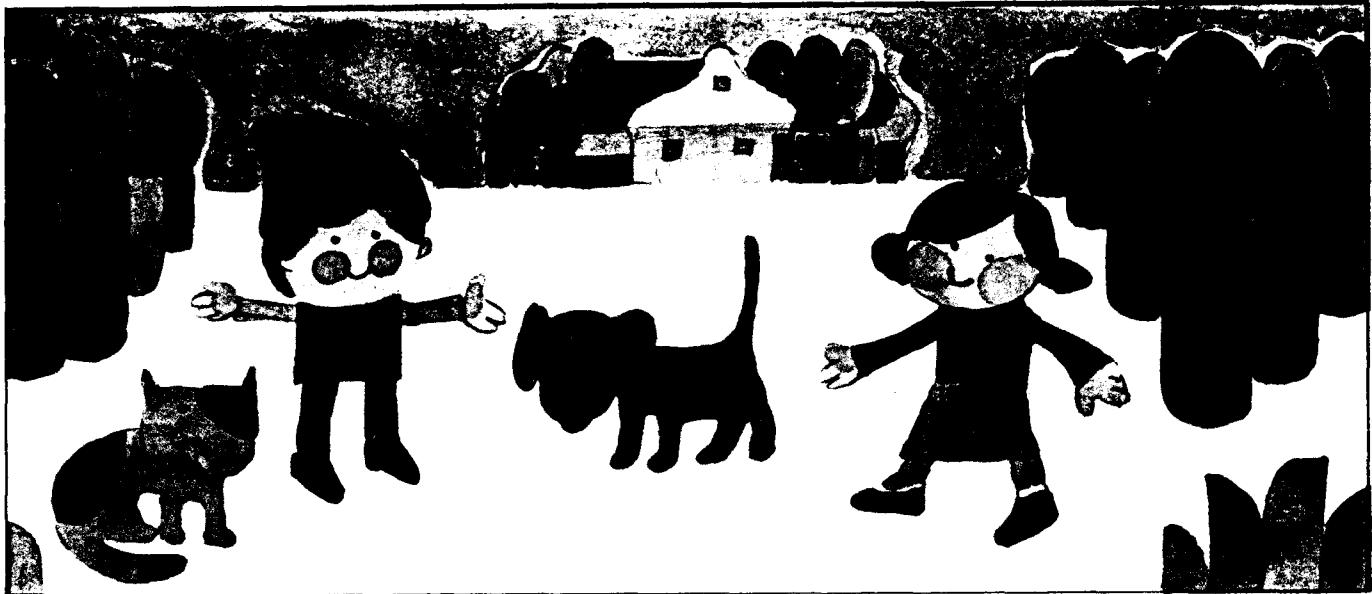
СИМА УМИВА
РУКИ.

СИМА ЧИТА
БУКВАР.

СИМА ИДЗЕ ДО
ШКОЛИ.

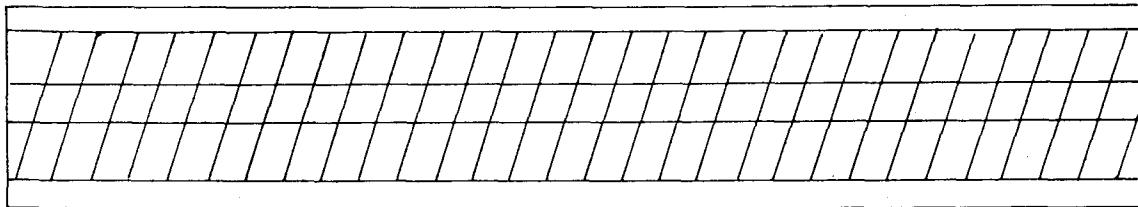
ЕМА И СИМА

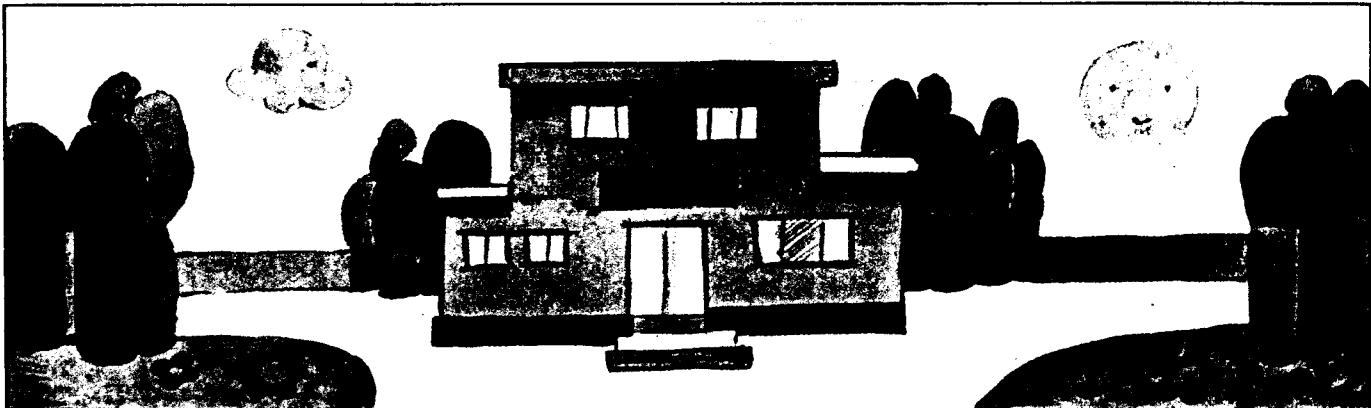
СИМА МА

ЕМА МА

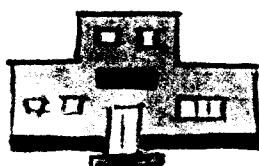

И

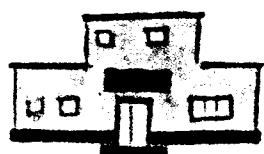

СИМА У

У

И ЕМА.

СИМА И ЕМА У

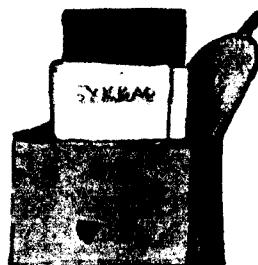
СИМА МА

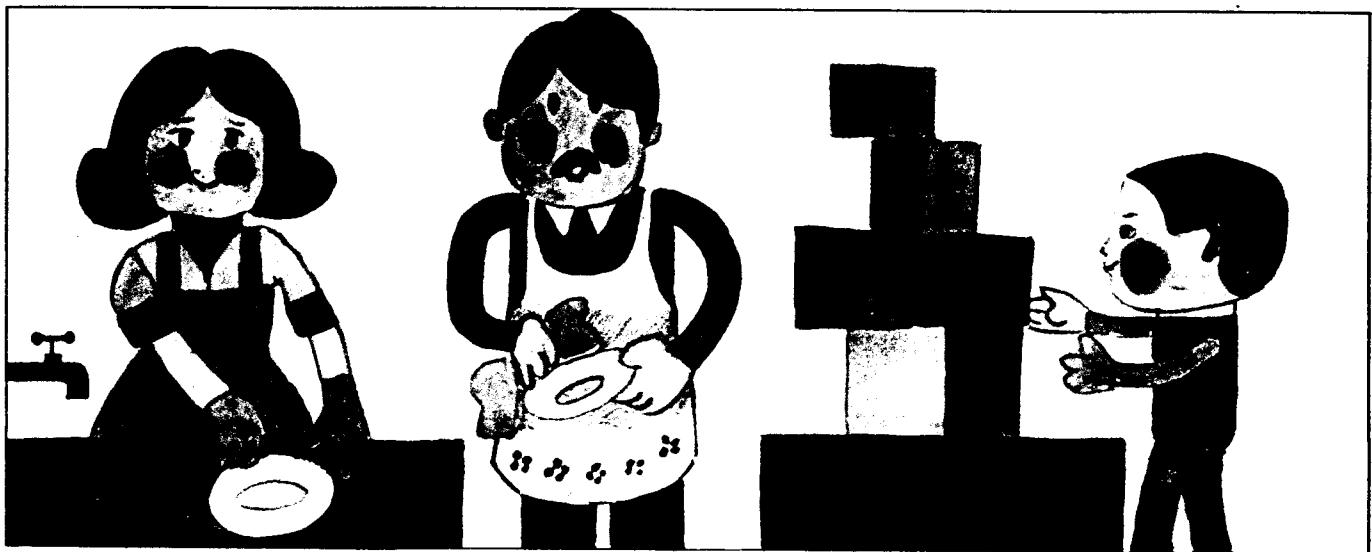
И ЕМА МА

У

--	--	--	--

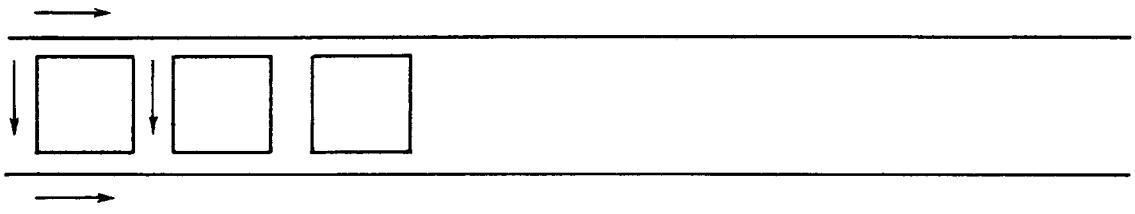
МАМА ТАТО СИН

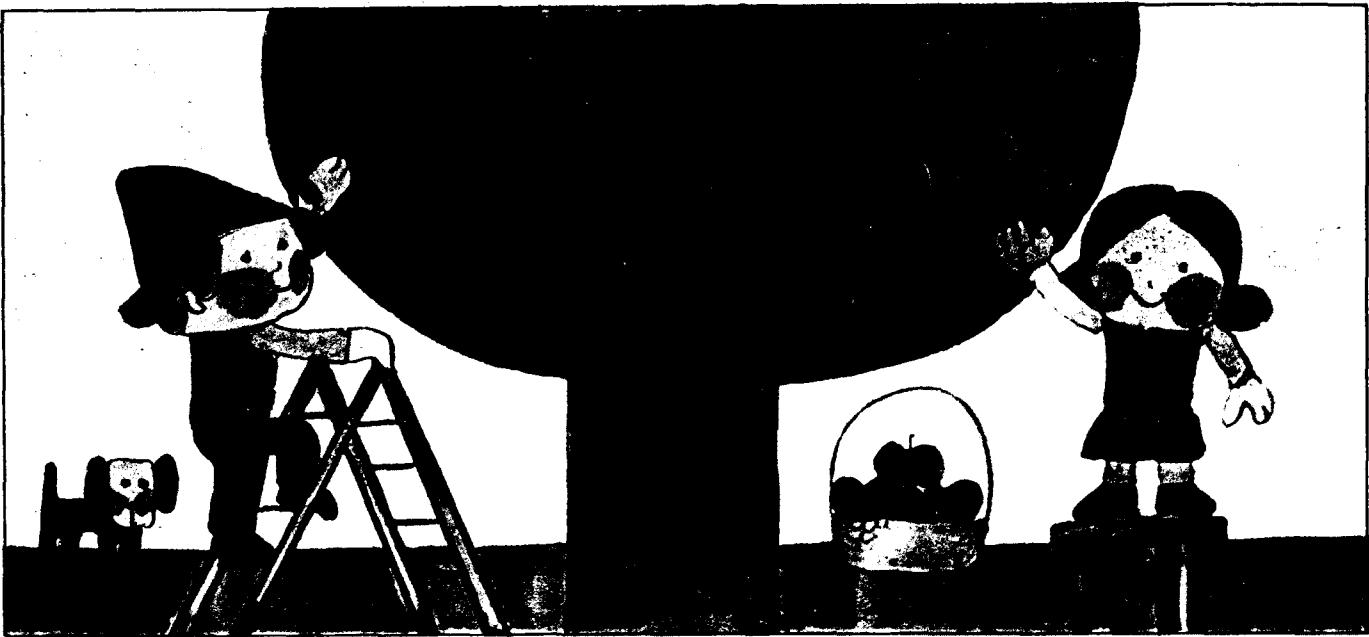
МАМА МА

И ТАТО МА

СИН МА

МИЖО И ВЕСНА

МИЖО НА

ВЕСНА НА

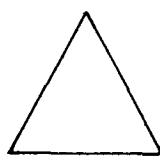
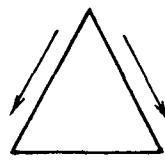
И

НА

И У

ПАВА И ИВАН

ПАВА МА

ИВАН

НА

ТУ И

НА

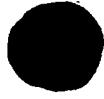

ПАВА: МАМО, МАМО!

ИВАН: О,ООО, ТАМ

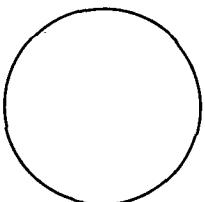
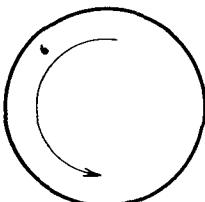
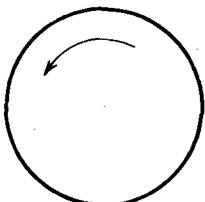
НА

МАМА:

ТАМ, А ИВАН ТУ.

O,o,ooo

E,e,eee

И,i,иии

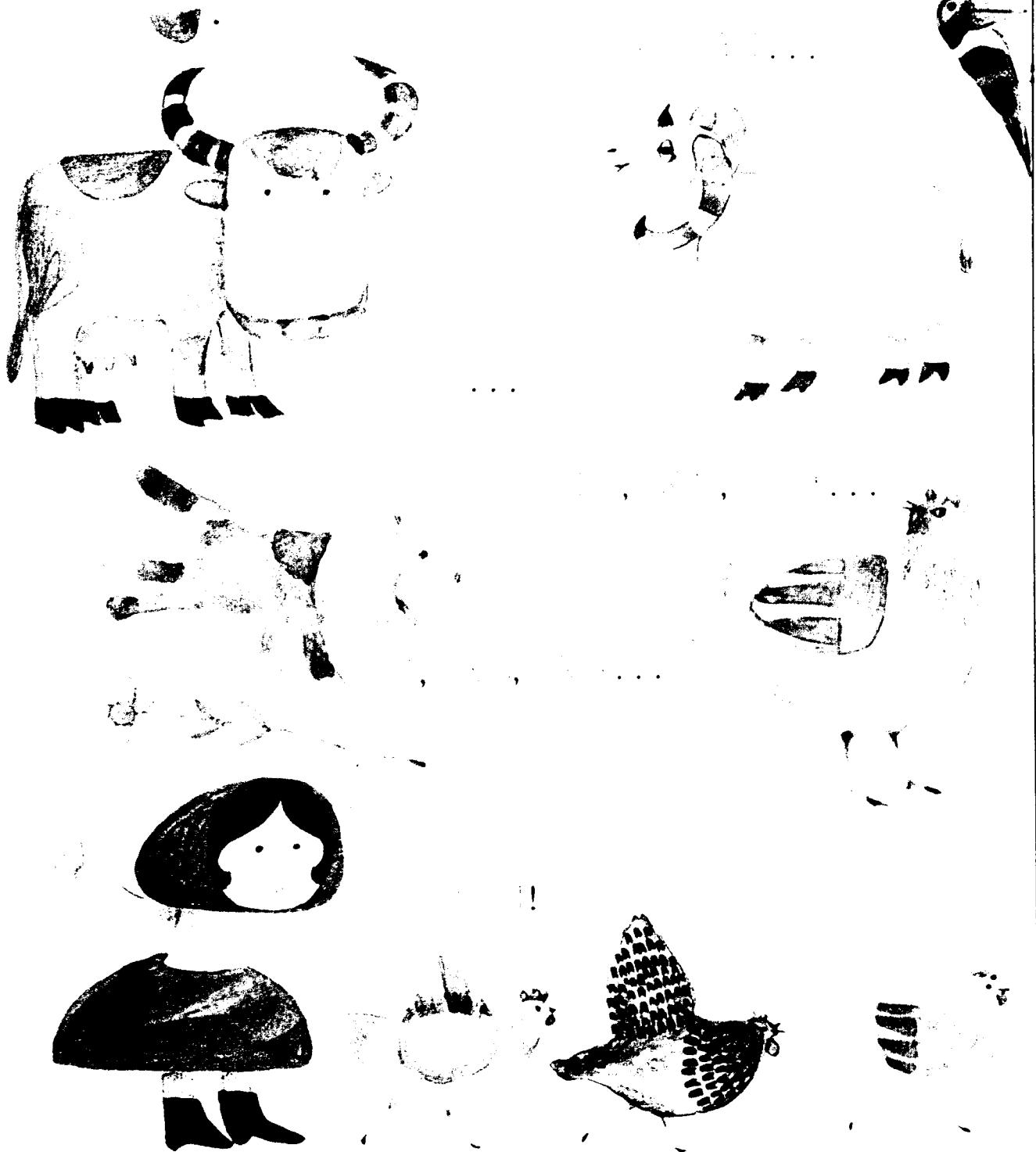

У,y,yyy

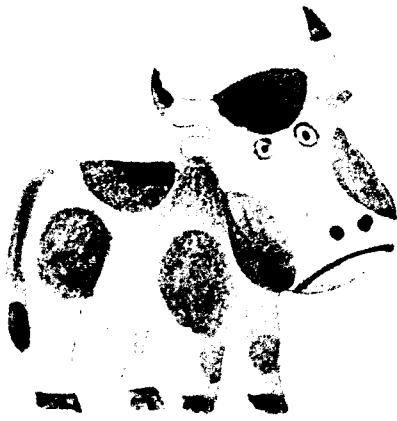

A,a,aaa

МЯУ-МЯУ.

НАШАГО НА

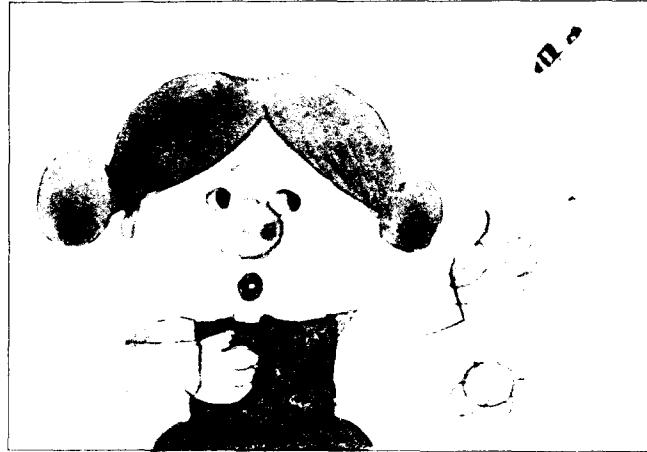
МЕЕ!

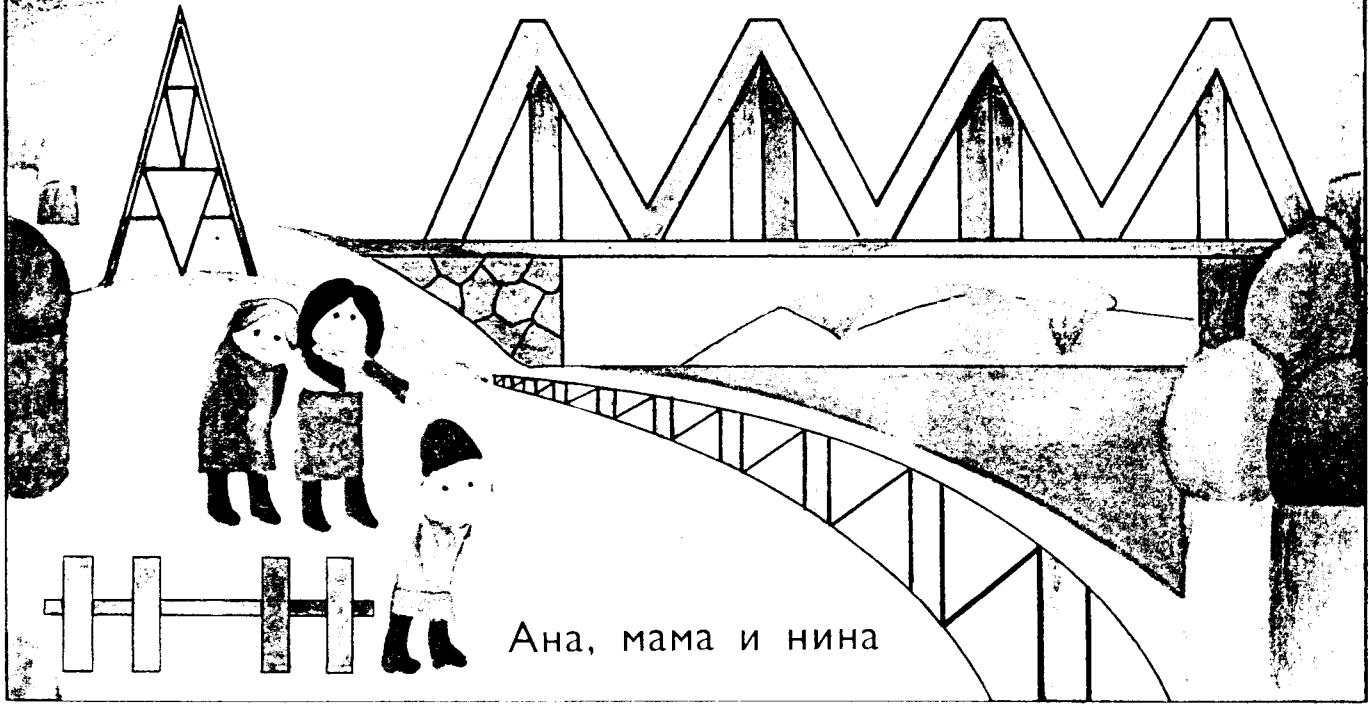
ПТИЦА!

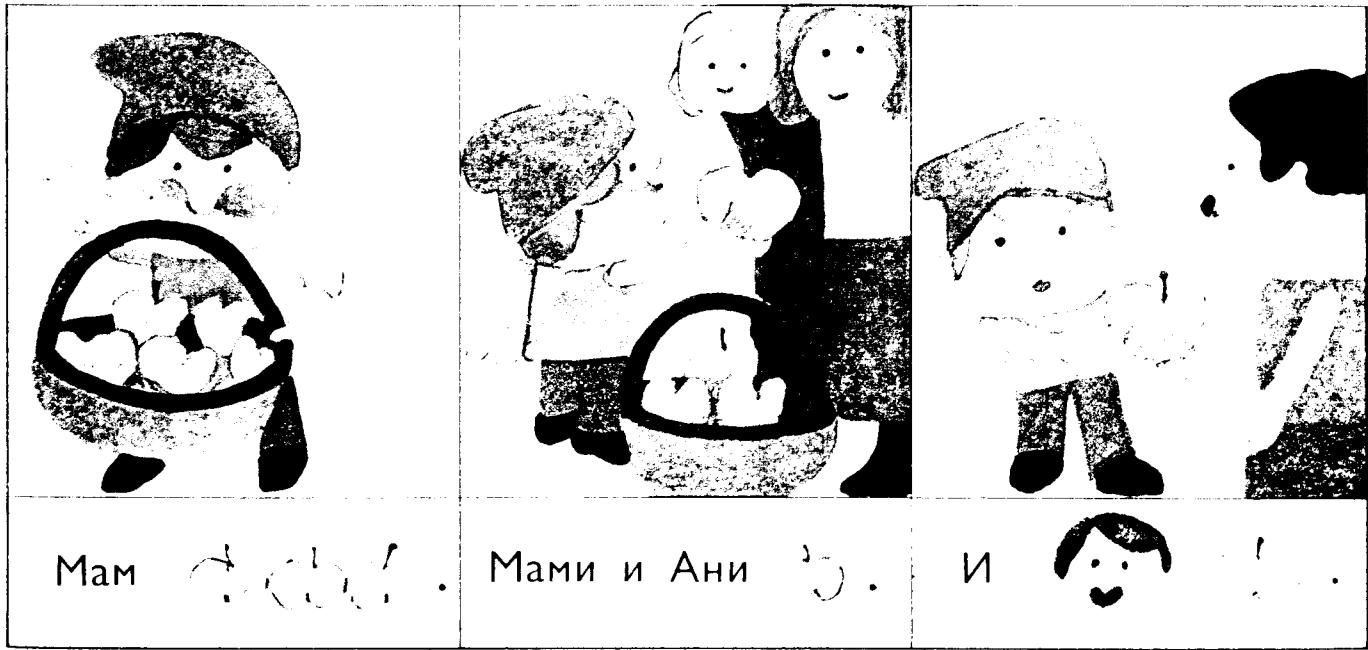
АМАЛКА И ОСА

Аа Мм Нн Ии

Ана, мама и нина

Мам ! .

Мами и Ани ! .

И ! .

Oo Cc Шш Рр

Мама ма сина.

Син Саша ноши мами

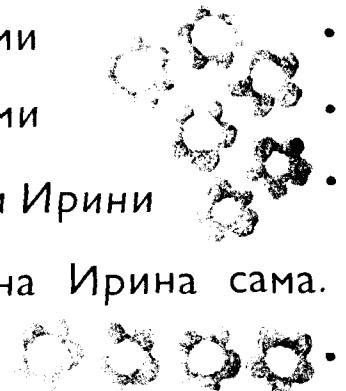
— О, Сашо, ношиш ми

— Ношим, мамо, и нини Ирини

— Ша нош, нош. Нина Ирина сама.

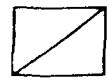
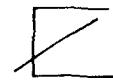
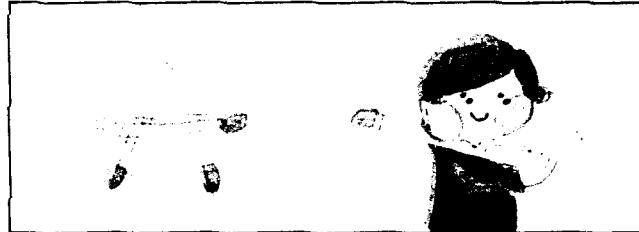
Сашо и Ромо ма

Ромо и Саша ноша

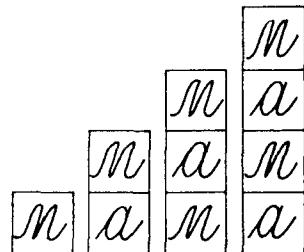
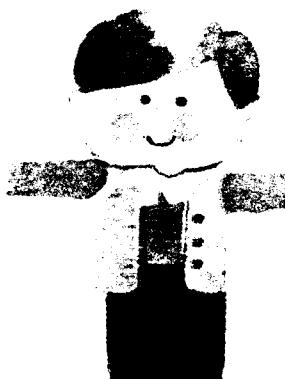
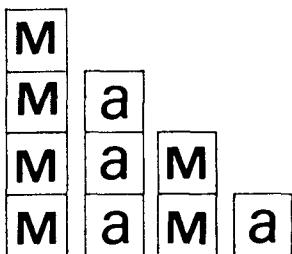
нини и Мири.

O	о — труби	отруби
р	риба — р	рибар

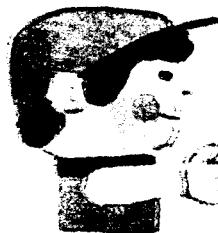
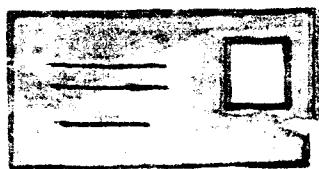

Mm Aa

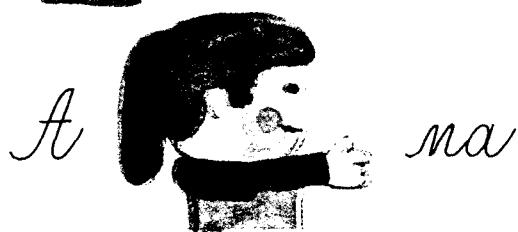
Mm Aa

Mama ma

: Man

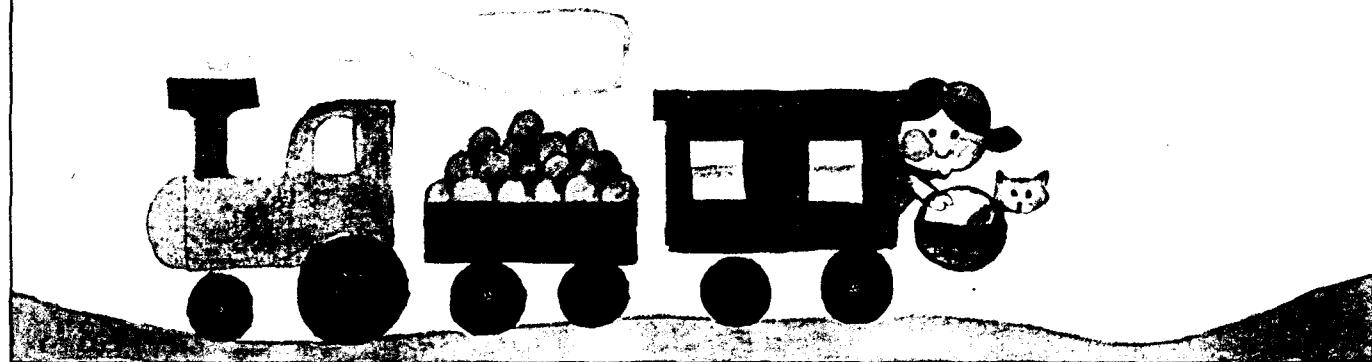
m — 3 0 ?

m . a (мыса)

ma — ~~—~~

ma . . a (маша)

Үү Ее

— Үүү, ношим Ему!

Ема, ноши у

шумну

ма мено Сеша.

Сеши Ема ноши меса. Сешо, Сешо, маме месо.

Мена:

E . .

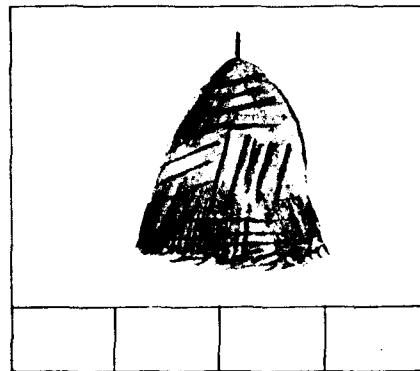
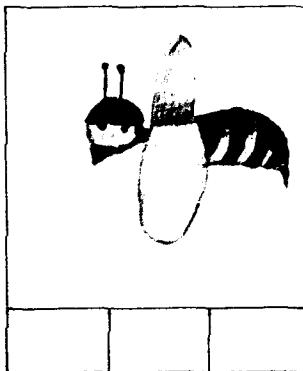
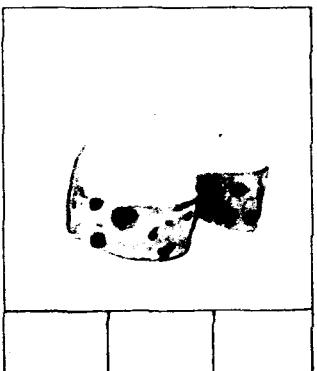
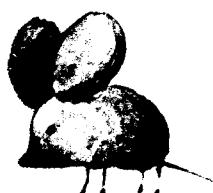
A . .

C . . .

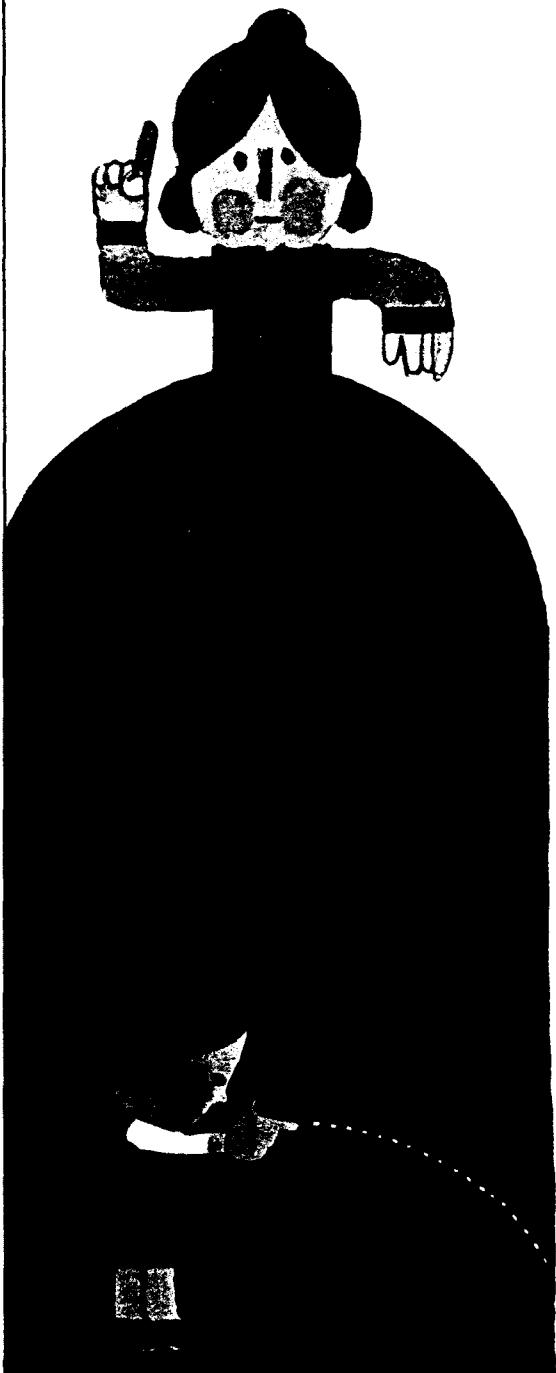
--	--	--

--	--	--

--	--	--	--

Нн Оо

Нн Оо

Мана ма

Ана ма

Ана на на

О, Ано, Ано!

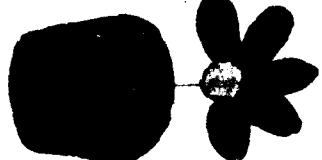

на

?

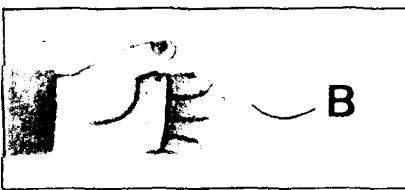
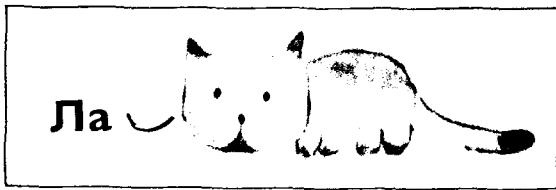
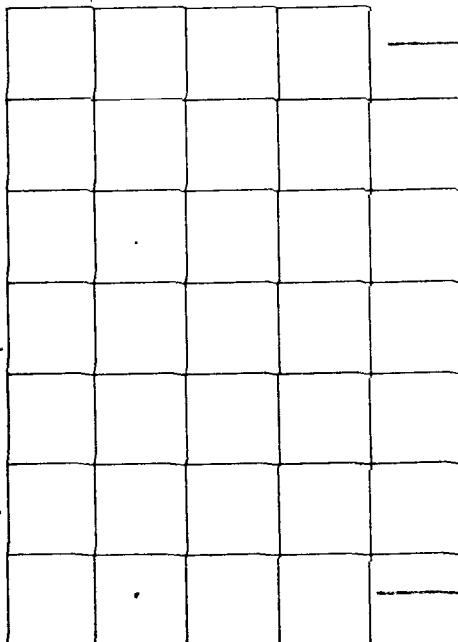
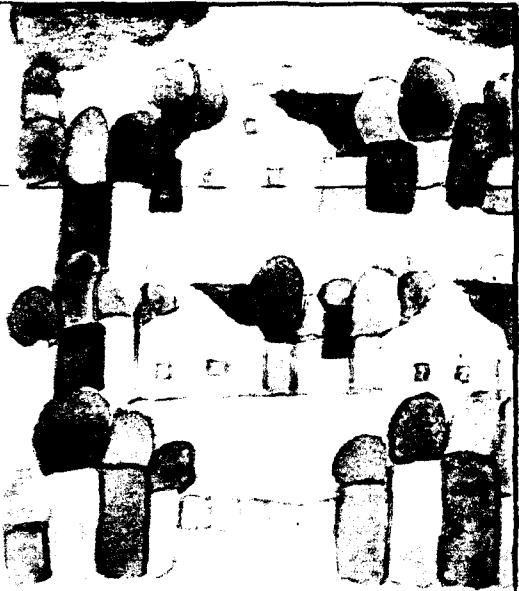
Но, но!

Лл Вв

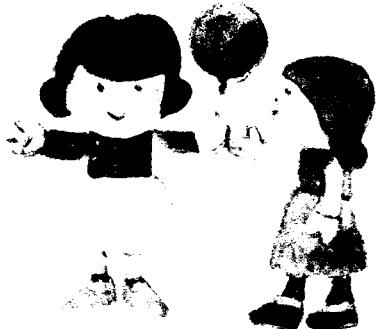
НАШ ВАЛАЛ

Наш валал на ровним.
Валал мали.
Ми шориме валал.
Мили нам наш валал.

И и Ш ш

И и Ш ш

И на ма .

Ноши . Маша .

На, Маша, .

И Маша ма .

Мило, ма .

Шише ма .

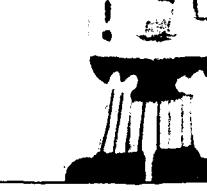

ши, ш на .

Маша ма .

та ш Маша.

Тт Кк

РАДОСНА ВИСТКА

Кирил у сну осетел татову руку. То тато руша. Кирилови мило — ма малу шестру.

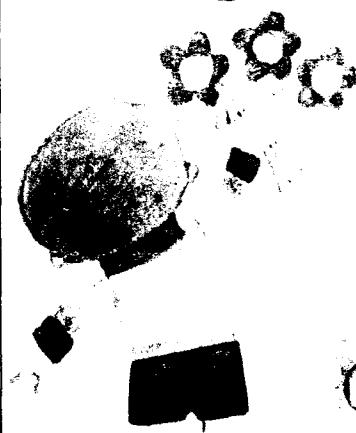
Вишол Кирилко на терасу. Слунко високо, а витрик кива конари и вита Кирилка. И пес Шарко весели. Ровно скака около.

Авто станул и тато викукнул. Шмишно му и весело вола сина:

— Сину, ту мама и шестра Наталка!
— Мамо мила, ту Наталка!

— О, сину мамов, ту Наталка малка!

Слунко вита Наталку. Витрик ноши нову вистку валалом. Тато и Кирилко ноша мами и Наталки красни квитки.

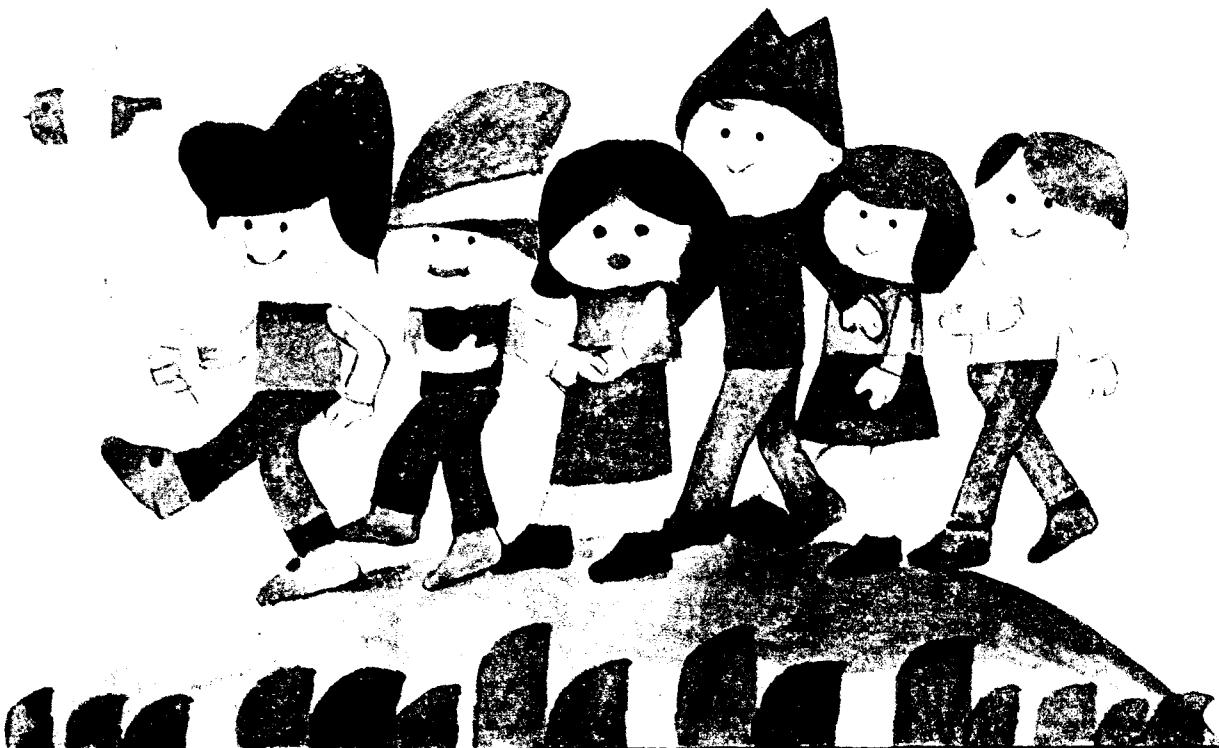
Cc Pp

Cc Pp

Рено маршира. И Рана маршира.

Маршира и Сина.

Маршира Чрика, и Ани и Сами.

П п Д д

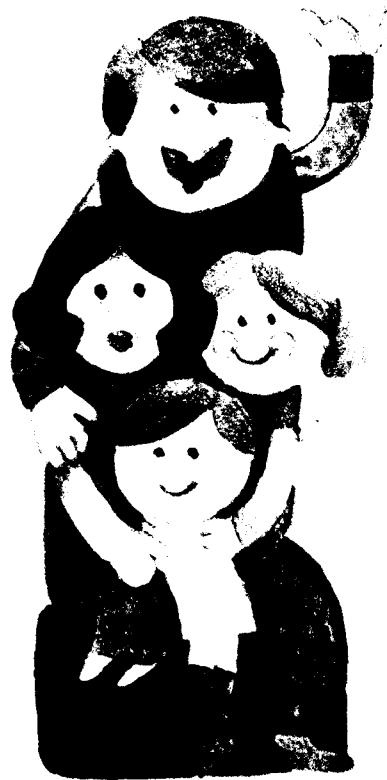
Д О М

Ми маме дом. Вон красни и пошорени.

Тато ровно коло статку. Дакеди у шопи шори трактор. Мама нам вари и стара ше о нас. Шестра Пава карми кури и помива. Пса сам кармим и купам.

У нашим доме вше весело. Кед ми дома, радосни и наш дом. Окреме ми мило кед мама весела. Шестра Пава вискладала шпиванку, та мами шпиваме:

Мамко наша, мамко,
Така ши нам мила.
Кед нам ти весела,
И дом теди шпива.

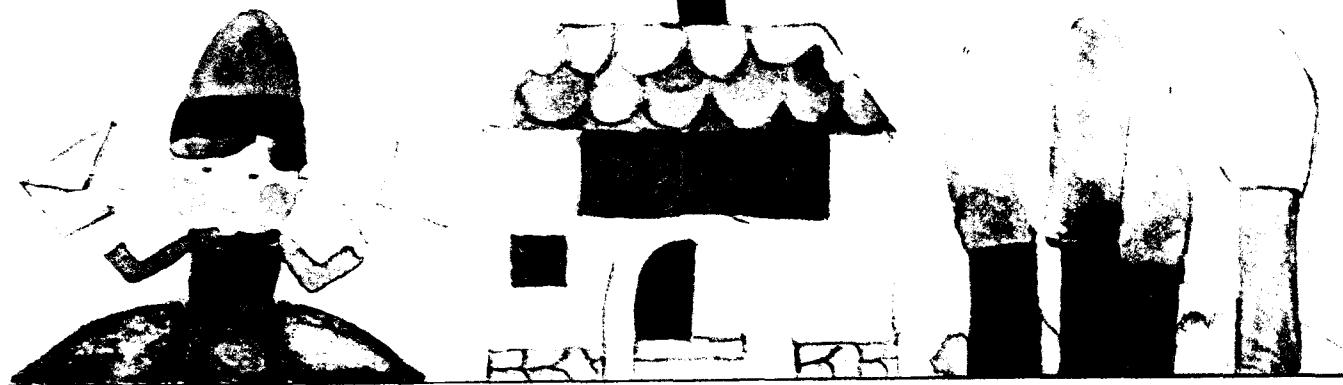
иста

кап

д
др
дре
древо
древар
дервента

Пп Тт

Пп Тт

На пошти

Пона ноши писло. Патри-так пошта.

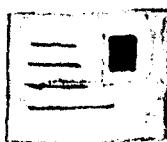
Поштар прина писла:

-Пона, нина Марта та писло.

А тово писло ноши пионирен.

Пона ноши писло нини Марти

и пионирен.

Бб Зз

БОРБА

У Сриме прекрасна природа. Дакеди там була борба. Народ ше борел зоз Швабами и усташами.

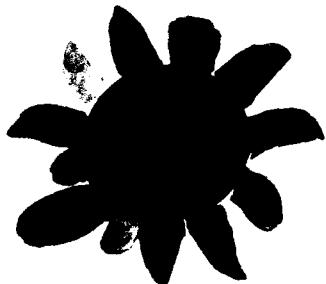
Партизаном командовал Тито. И пионире ше борели. Вони шмело вивершовали партизански задатки. И вони мали на розуме: то борба за народ, за мир, за Тита — за нас. Шваби и усташе були звладани.

Народ зоз партизанами славел побиду.

На сред валала вило ше народне коло.

Витор ношел веселу партизанску шпиванку.

О, народу, народу,
виборел ши побиду.
Пионире, млади, стари
о Титови зашпивали.

Л л В в

Лл Вв

Лови

Наш тато ловар.

Рано вон и Сивов тато
били на лови.

Волали и нас.

Сивов Лога ровно: лв, ав.

Лога нас лови по трави.

о	с	е	и
с	и	и	а
е	и	и	л
и	а	л	и

Гг Гг Чч

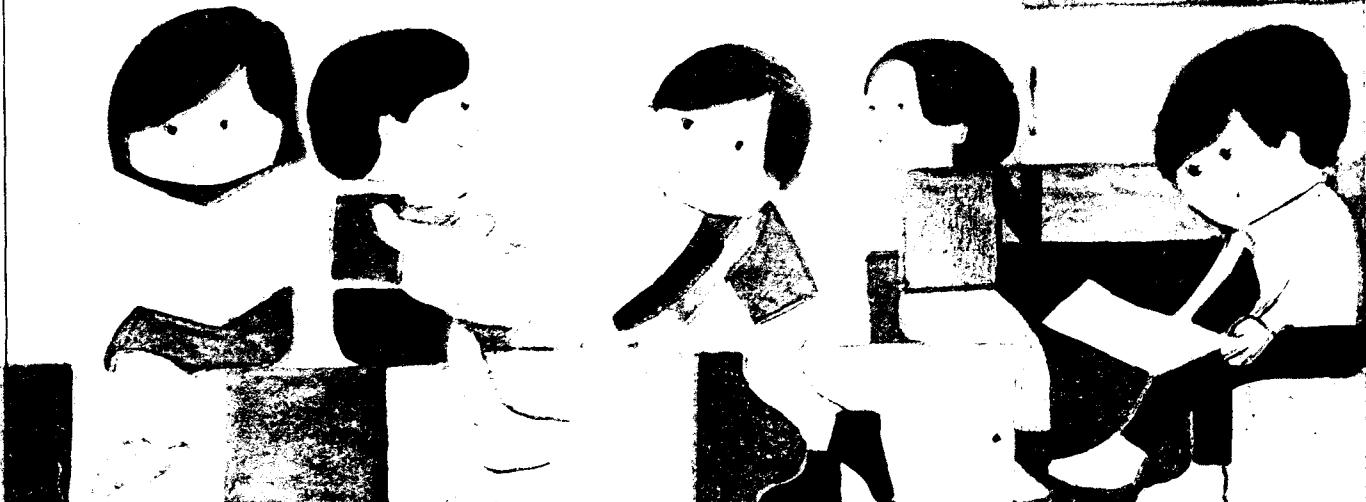

ПИОНИРСКА ЗАГРАДКА

Бачи Ѓабор Гербутов наш сушед. Вон роби у школи. Часто зоз пошти приноши новини и Пионирску заградку.

Барз зме радосни кед маме нове число Заградки. Теди у класи престава бешеда. Розпатраме слики, ребуси, загадки. Читаме писма и шпиванки котри нам написали поети.

Дома приповедам змист прочитаного у Заградки. Баби барз мило кед читам або приповедам. Часто ше пита чи мам нову Заградку.

Кк Уу

Кк Уу

Кирил и ластовка

Пти слапи стали кури.

Кирил нашол покарпчу и вага:

-Пи, пи, пи...

Успел ил зарна, а вони:

-Ко, ко, ко...

Ластовка патри:

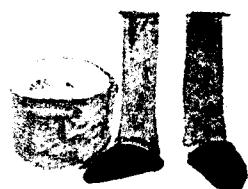
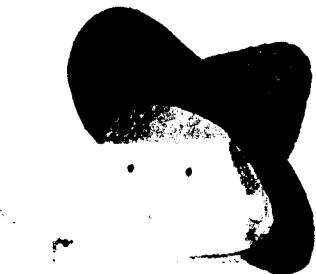
-Кури сими, а вагов пачни.

Кирил и ластовку вага:

-Пи, пи, пи. На ластовко, и ти.

Мило ластовки та шипива:

-Кирилко морови син и прави пионир!

Цц Хх

НОВОСЦ

— Марчо, очухам ци ципели — гвари мац.

— Охаб, мамко, сама их очухам — гвари Марча.

— Шестричко, порихтац ци торбичку?

— кричи Габрик.

— Сама, сама порихтам!

— Цо тё з нашу Марчу? — шепта мац оцови.

— То новосц! Щошка ше случело — гвари оцец.

Марча ше сама зачесала и пришла за стол.

— Вчера нам наша омладинка Цилика читала текст Обецунки хтору даме кед сцеме постац пионире. Хто сце буц пионир, мушки дац Обецунку, а веџ достава червену хусточку, шапочку зоз червену гвозду, а на газучку пионирску значку. На швето Републики отринаше програма.

— А хтори то пионирски задатки, Марчо? — озвала ше баба.

— Запаметала сом тоти: вредно ше учитец, почитовац родичнох и старших, помогац слабим, чувац отечество.

Начитала Марча запаметани задатки и пошла до школи.

— Марча твардо ришела дац и отринац пионирску Обецунку — гварел оцец.

ГАНЧА И ГУСКИ

Рано Ганча кед гусочки
На травичку гнала,
Вона гласно на гусочки
Гучка-га кричала.

А вечером кед змеркало,
Кед молга падала,
— Бири, бири, гуски били —
Так гуски волала.

МИХАЛ КОВАЧ

Ч о в

МЕШАЧОК, ВИРОЧКА И ХМАРОЧКА

Сциха
сциха
поцихучки
помали
завера
очки
мамова
Вирочка.

Помали
помали
ше бави
Мешачок
стари
и скрива
поза
хмари:

А кед
опрез
Мешачка
чарна
хмарочка
теди
завре
очки
и зашпи
Вирочка.

Законч разпочати слова:

Г а н ч . г у с к . м о л г .

Ту маш три слова. Кажде дацо значи.

Допиш им по букву и достал ши нове
слово хторе инше значи.

р у к а . с т о . л а м п а .

Першу букву вируц, а веџ упиш нову,
вона ци початок новому слову:

м и щ о к м у к а к р а в а

З з Е е

З з Е е

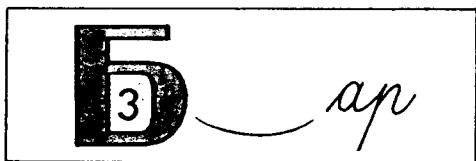
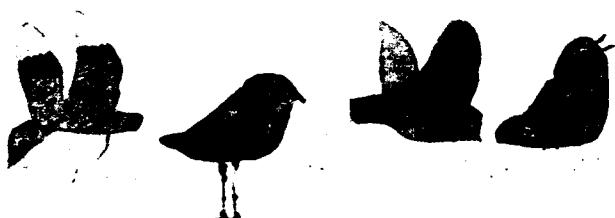
Телевизор

Рано Емилов тато пошол
по телевизор. Зоз татам
посади и Звонко.

Вонка праз, а Емилко ровно
на капурки запарзнул та се змирил.

На розулце пуштиванка:

Зим, зул, зам. Е запамета
вон тато: Зим, зул, зам и
зашива у класи.

Жж

Фф

ФАБРИКА

Фебронков оцец роби у фабрики. Жадали зме обисц туту фабрику. То чул наш директор. Вон телефоновал до фабрики. Питал ше чи нас приму. Директор фабрики ше зложел и ми пошли.

Уж при капури причекал нас бачи Ферко Фебронков оцец. Вон барз вредни человек. Прето бул одликовани. Окрем того, часто доставал и други награди. У фабрики го выбрали до Совиту.

Бачи Ферко фаховец, та нам шицко поуказовал. Можебуц дахто од нас уж теди пожадал постац фаховец и робиц зоз Фебронковим оцом у фабрики.

У фабрики зме ше фотографовали, а вец зме пошли дому.

ХИЖА

Хижко наша, хижко била,
Ти нам, хижко, така мила,
Хижко наша, доме цихи,
Тебе шшивам тоти стихи.

ЯКИМ ОЛЕЯР

Бб Дд

Бб Дд

Борис и Данил

Борис и Данил рушили до школи.

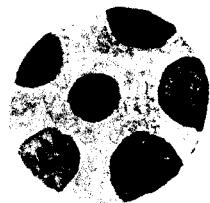

Одразу Данил видел Борисови гадду в руки.

Вони одицвате за гадду на калдерму.

Нараз: Бул... прас и крик.

Пришаг авто ПЕРША ПОМОЦ.

Данилови дуга погапана рука.

Од теди ме Данил и Борис гаддати у дворе.

С БЛО
БЛО
БЛО

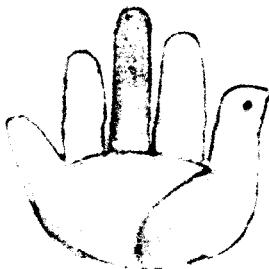
МОСЦИК

Чи зналаш брацику,
мено мосцику?
Вон ше дакеди укаже
високо горе на драже,
таки жовто-белаво-червени,
а вецка скруцени.
То така широка смуга,
а вола ше _____

РУКИ

Блага рука _____
Тварда рука _____
Цепла рука _____
Моцна рука _____

Мижко приповеда:
Пецали змеи рибу.
Сцигли змеи гурики.
Оцец ме одведол зоз собу.
Мац зготовела рибу.
Радосни сом ше врацел дому.
Упецал сом три караши.

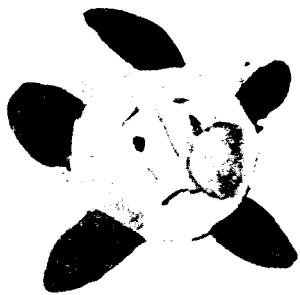

Задаток

Мижко цошка гриши. Виправце Мижково хиби, а
вец препишце до текох правилно.

Я я

Є є

ЯКИМ РОЗДУМУЄ

Єдного рана зорвал сом ше зоз сна.
Попатрунок ше ми застановел на дроце у
дворе. Там була ластовка. Здогаднул сом ше
як вона на яр весело чвиринала. Як кед би
ше розгваряла зоз свою пару:

— Яр почала, а слунко слабо греє.
Мушиме себе справиц дом. Чувствуєм якиш
пременки. Швидко, швидко!

— Здогадуєм ше: єст ту єден ядловец
при стрехи. Вон нас очува кед витор моцно
задує и кед слунко барз пригрее — чвирина-
ла ластовкова пара.

— Вєдно себе дом звієме, вєдно! Швид-
ко, швидко!

Бул сом радосни же ластовки жию под
нашу стреху. Вєдно себе вибудовали дом,
вєдно мали старосц о младих, вєдно ше
радовали. А тераз, ния, моя ластовка смутна.
Можебуц роздумує як слунко слабо греє . . .
Чи влапи даєдну муху, або: чи час вєдно з
другима ластовками рушиц зоз родимого
краю . . .

— Якиме, Якиме! — чул сом мацеров
глас. Рушел сом, а моя ластовка осталася за-
думана.

Г Г Г г

Гг Гг

Геленка,
Гадор и гуски

Геленка вигнага гуски на драгу.

Ту Геленки пришол Гадрик.

Гуски на трави а Гадрик Геленки шпива:

Гори, гори горовити,

Дреки, дреки дрековити.

Ви гори гордасти.

ви дреки кандрасти.

Га, га, га! то Гадрик шпива озвал не юнар:

Га, га, га и га! - И Геленка зна! Гаяли гуски.

Й й

МАЙ

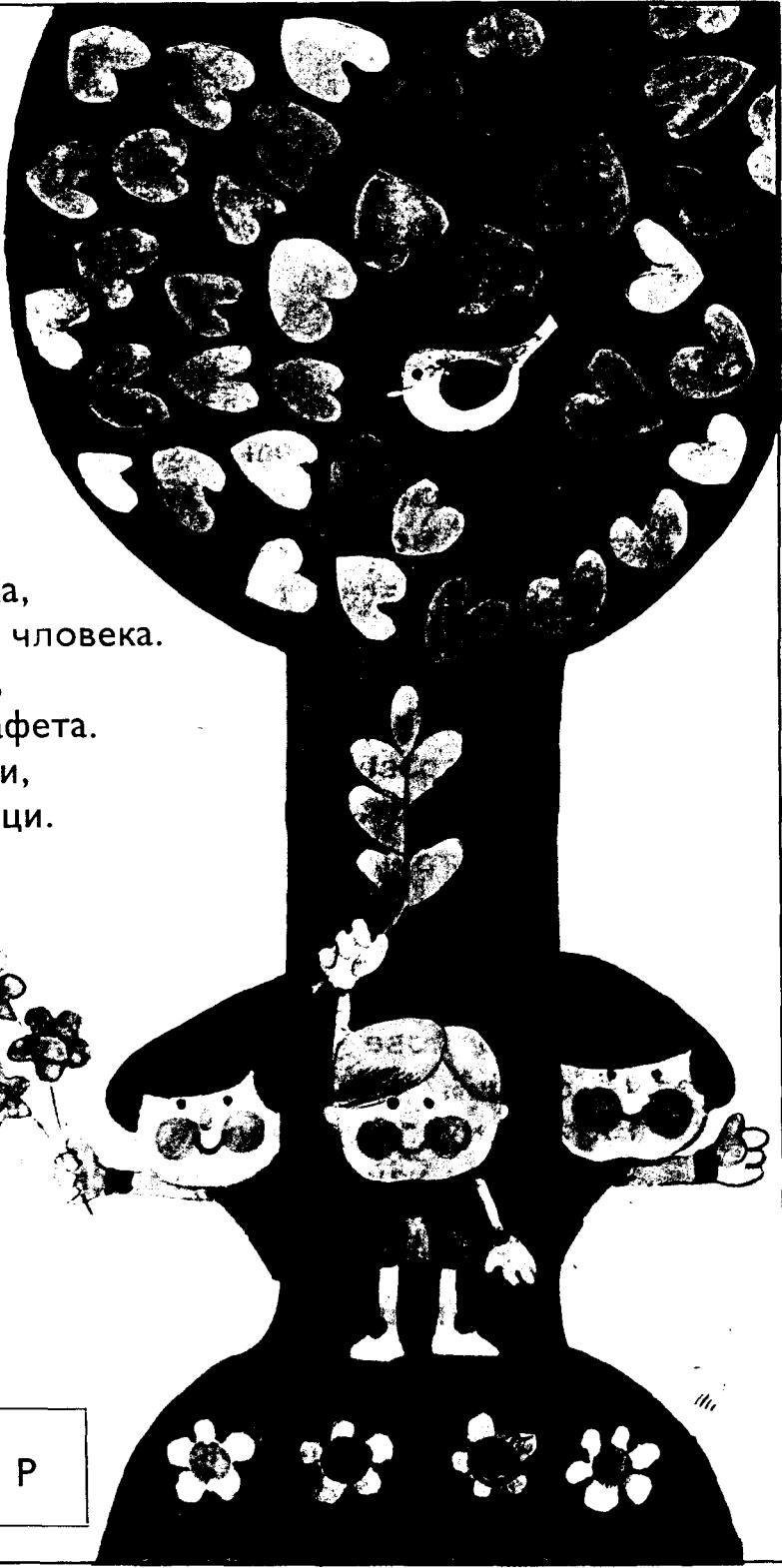
После априла знай,
Пришол мешац май.

То мешац хтори ше чека,
То мешац — роботнога чловека.
То мешац цалога швета,
То поздрав Титу — Штафета.
То мешац нашай радосци,
То мешац нашей младосци.

Май, май, май,
руку дай.
Наша младосц —
Наша радосц.
З Титом, знай,
Ми славиме
Перши май.

ЯКИМ ОЛЕЯР

МАЙ — 100 — Р

ПОХОРЕНИ БУКВАР

Путовал Мешац понад валал. Нараз моцно зашвицел. На облаку збачел Буквар. Ошвицел го и сциха ше озвал:

— Гей ти, цо ту робиш?

— Думам . . . — смутно одвитовал Буквар.

— Та чи и ти, таки подарти и брудни можеш думац?

— Ееее, праве о тим и думам. Уж ми досц такого живота — поносовал ше Буквар.

Чул то витрик та скричал:

— Гибай зо мну! Познам хлапца хтори зна чувац школски ствари. Йому праве хиби Буквар.

— А цо пове Йовген, мой товариш, кед го охабим? забидкал ше Буквар.

Витрик му одвитовал:

— Йовген най научи чувац свойо ствари! Розшир ти свойо похорени криделка, влап ше за мой хвост и руш.

Стукал Буквар, стукал, од муки ше му вирвал похорени бок, а вец ше зуновани влапел за Витриков хвост.

Мешачок им ошвицовал драгу.

Ч ч Ї і Ц ц Х х

Ч ч Ї і Ц ц Х х

Стоі Марча под заставу чэрвену.
Гордо стоі, пірно лека шматочны час.

Патри Марча опрез седе - ту тато, ма-
мочка. Радосно ше лічица Марчово очка.

Чэрвену хусточку, сілаву шапочку
Марча дастала та ше радовала.

Своін товаришам одеяла: Чесно родиць,
вредно учыць, почитаваць родзіюх и Тіта,
чываць народне добраство, чываць злону
мир и драмство.

Ю ю

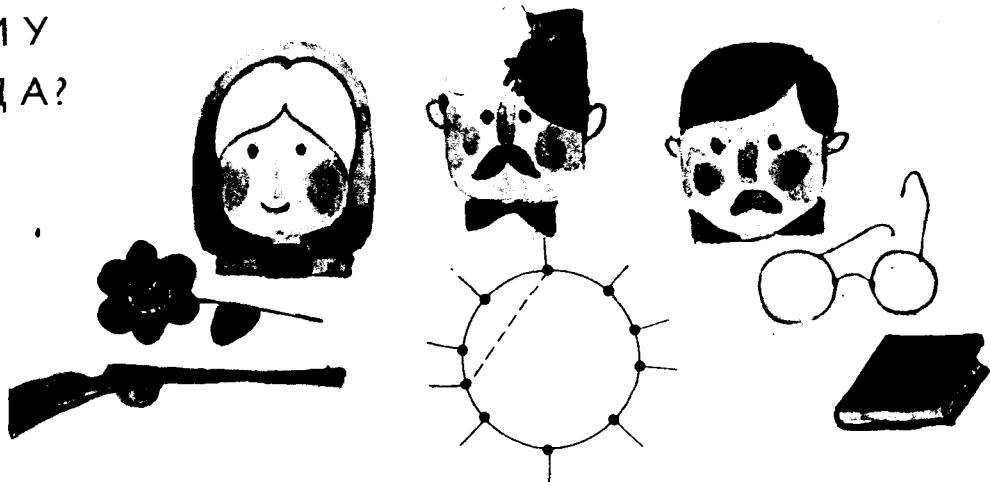

ЮГОСЛАВИЯ

Югославия то нашо миле отечество.
У моїм отечестве жиу: Серби, Горвати,
Словенци, Чарногорци, Македонци, Мадяре,
Румунє, Руснаци, Словаци и други народ-
носци. Шицки вони чуваю братство и єдин-
ство за котре гинули їх оцове.

Београд главни город у Югославиї.
Там жиє товариш Тито.
Тита почитую шицки, бо вон ше борел
од младосци за красшу будучносць.
Пионире радосно вигваряю:
МИ ТИТОВО — ТИТО НАШ!
Пионирски привіт глаши:
**ЗА ОТЕЧЕСТВО З ТИТОМ —
НАПРЕДОК!**

ЦО КОМУ
ПРИПАДА?

Й й

Ї ї

Папайай

Ййчи папайай:

Колачика, кексу
дай, дай, дай!

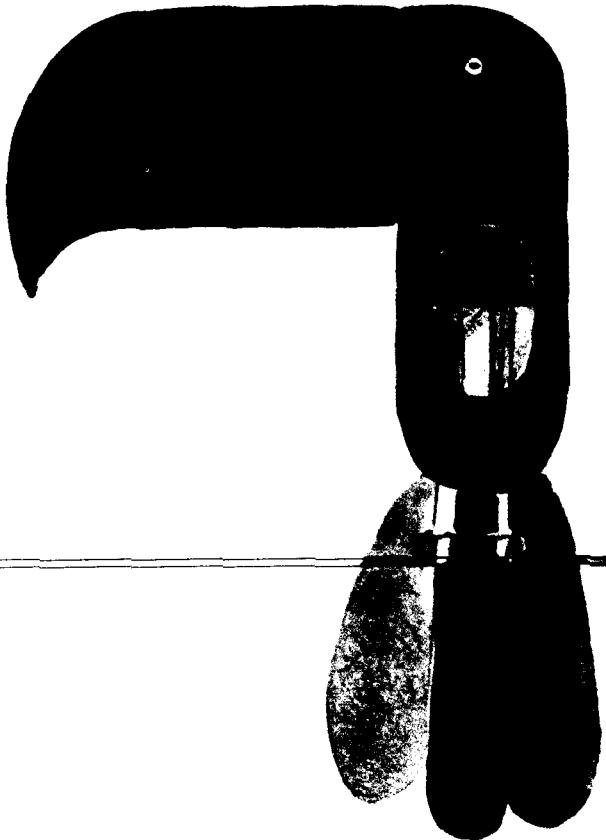
Шпей ми

Шпей ми ти шпей,

Най штихічі черкота

І по загради

І каго плота.

ї + ж

И. Таран

Я є ї ю

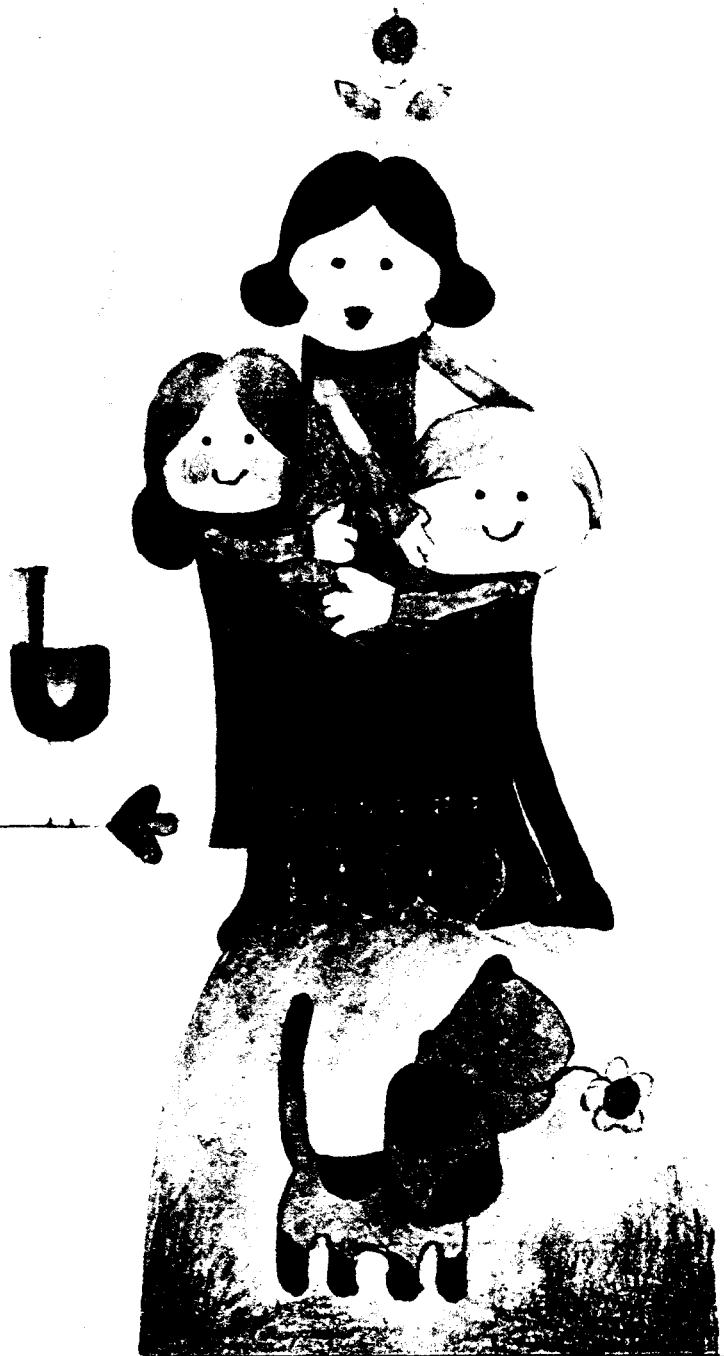
МАЦ

Я мам маму,
Ю я любим,
Єй я дзецко,
Ю голубим.

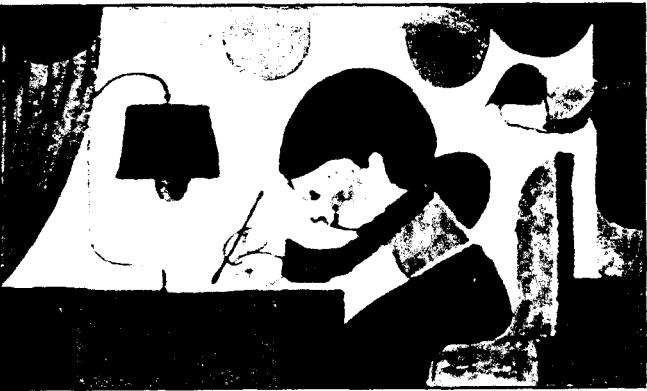
Шицки дзеци
Мами любя
В ніх ше цеша,
Їх голубя.

Дом то мац и оцец,
Брацик и шестричка,
Двор наш и заграда,
Пшичик и мачичка.

М. М. КОЧИШ

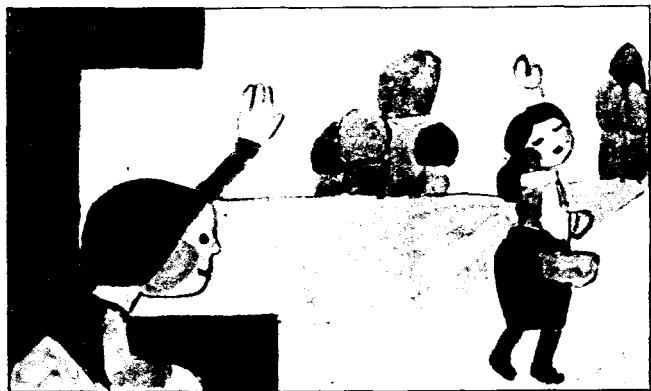

Прочитай и напиши овум

Чо же Владко пита?

Чо Марта роби?

Кому Таня паха?

Кому попада Борис?

А ти чо же питаш?

Нарисуй!

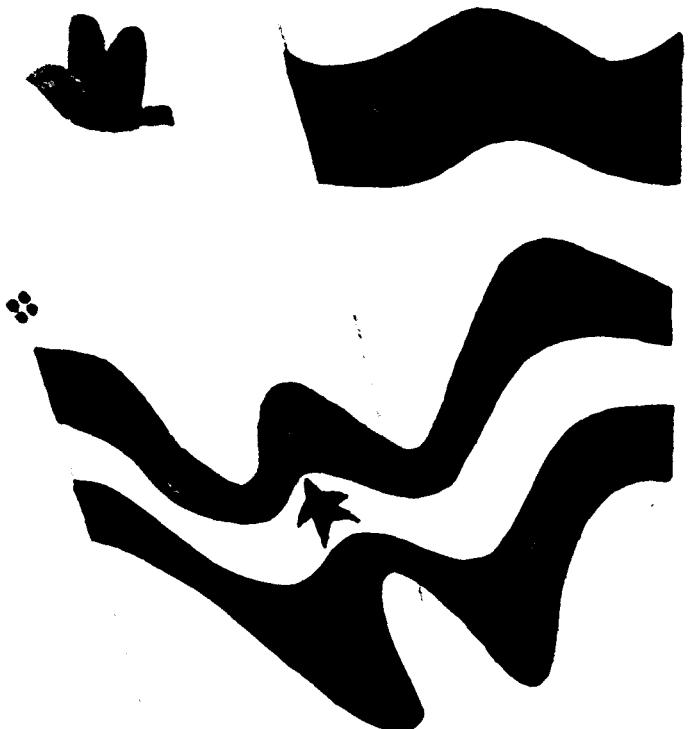
Напиши!

ЗАСТАВИ

Вию ше, вию,
нашо застави,
бо народ швето слави.
З червену гвозду
ягод шветлом,
а даёдни заш
з млатком и шерпом.

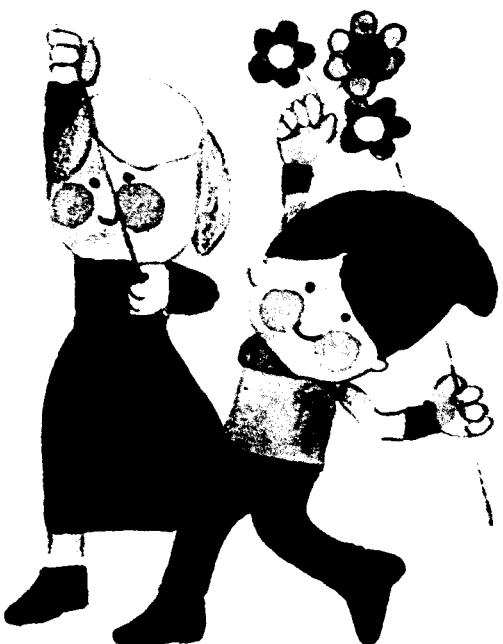
Долу червена —
то крев народа,
а у средку била —
то наша шлебода.
А там горе белава
як небо високе,
як морю широке.

ЯКИМ ОЛЕЯР

У МОЇМ ВАЛАЛЄ

У моїм валалє хижи ушорени,
хижи ушорени крашнє обилєни.
Як гушатка у чопоре
крашнє ше билєю,
як дзивчатка кед ше бавя
весело ше шмею . . .

МАФТЕЙ ВИНАЙ

Фф Жж

ф ф Ж ж

Федронка

Шедла птичка на телефонски слут. Федронка то одагера, вжала телефон, та телефоновала:

- Гало, птичко, зашпивай ми.

Птичка шпивала, шпивала, а Федронка слухала и веу заспала.

Жадки

Жадка жадку поздравя: Чи ми жива и здрава? Ква, ква, ква, ква, ква, ква, ква я живучна и здрава.

Яким Осаяр

Щ щ

ХТО ЦО МА

Мещок ма брущок,
Орецок кожущок;
Меланка фартушок,
А хлапчик ланцущок.

У коморки мещок,
А у мещку грашок,
Миш прегрізол мещок,
Та розсипал грашок.

МИХАЛ КОВАЧ

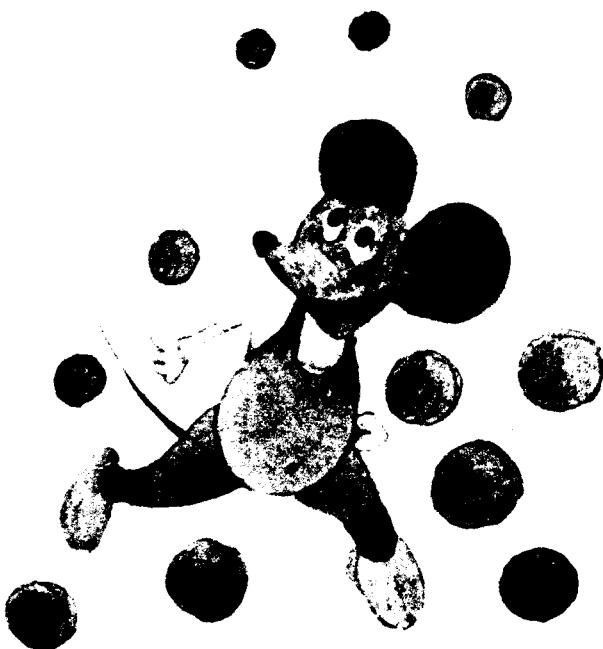

МОЯ ОЦОВЩИНА

Ту ше ширі широка
Панонска ровніна,
ту ми рошнє, развива ше
моя оцовщина.

Розвивай ше, оцовщино,
квец ше зоз шлєбоду
и очувай мир, спокойство
мойому народу.

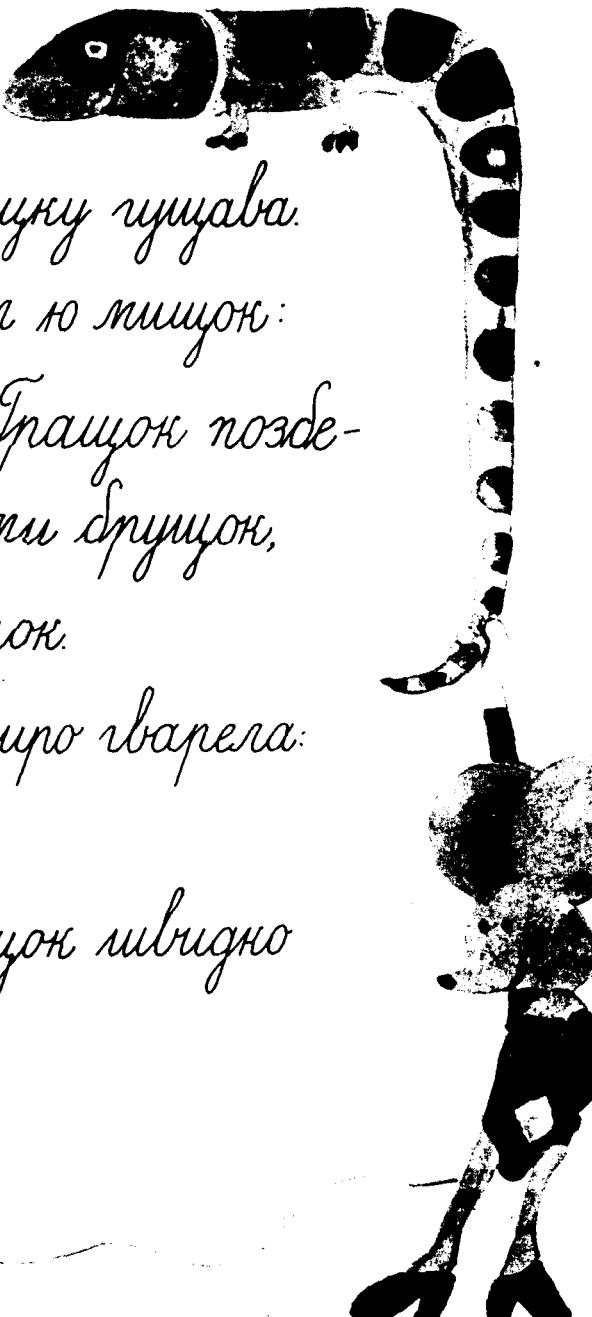
СЕРАФИНА МАКАЇ

Щ щ

И и

Мицок и ящурка

За вагалом брецок. На брецку чуава.

У чуави ящурка. Стремнуг ю мицок:

- Ящурко мицка, чо родиц? Грацок поздерани до мицкох, празни ти брецок,
а и прав щите той кожуцок.

Ящурка вищирела очи и щиро гварела:

Шуп ме и мии по эр.

Порада дуга чира, но мицок мицко
сухох до чуави. Чам?

ДЗ дз

ДЖ дж

ДЗВОН

Знова школски дзвончок дзвоні:
дзилин, дзилин, дон!
Дзвоні исто як и влоні:
Дзилин, дзилин, дон!

Знова гучи його глас:
Дзилин, дзилин, дон!
Уж до школи дзеци час!
Так зволує дзеци вон;
Дзилин, дзили, дон!

ЯКИМ ОЛЕЯР

ПОД АМРЕЛОМ

— Слухай, Мижу, ми ше за диждж
Добре порихтали,
Лем кед бизме на амрелу
Дзирку там нє мали.
Барз є велька. През ню, палє,
Мож и руку штуриц.
Диждж кед будзе падац, тамадз
На нас будзе чуриц.

ЯНКО ФЕЙСА

ля ле лі лю

лік

Лєжи Ілько, хори лежи,
По лікара брачик бежи.
Лікар му ляд приложує,
Любка патри, та жалує.

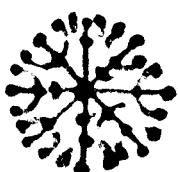
ЗАДАТКИ

На полю є посадзени,
А шмати му барз желєни.
Ма калапчок як колєчко,
Та вшে патри на слунечко.

Понад гори
и хотари,
з велькай хмари,
лєца мотилі,
таки били,
дзецом мили.

Цо то?

Я я Е е Н н о

Загадка

По воздуху птица лети,
Познаю ю мишки дзеци.
Така велика, превелика,
Направена зоз челика
Леси водне, вночи,
Гурчи, ширчи и лопочи.
Яже мене вона ма ?
Най одпове хто зна !

(ночва)

Меня:

Якин, Ефрем, Илин, Ясна, Елена, Настя.

НЯ НЄ НЇ НЮ

КОНІК

Коня, гей, коня я мам пишного,
Нє дам я нізач коня мойого.
Шедзим на коню, на хрибце його,
Видзим пол швета того краснога.

ТРОМЕ ХЛАПЦИ

На дворе ше бавели троме хлапци.
Бавели ше, бавели, а кед ше уж набавели,
рушели дому. Теди перши хлапец ғвари:

— Док вирошнем, постанем лікар. Будзем лічицоца и мацери од чежких хоротох.

— А я постанем космонавт. Будзем ленциц през вселену и пренаходзиц нови швети
— ғвари други хлапец.

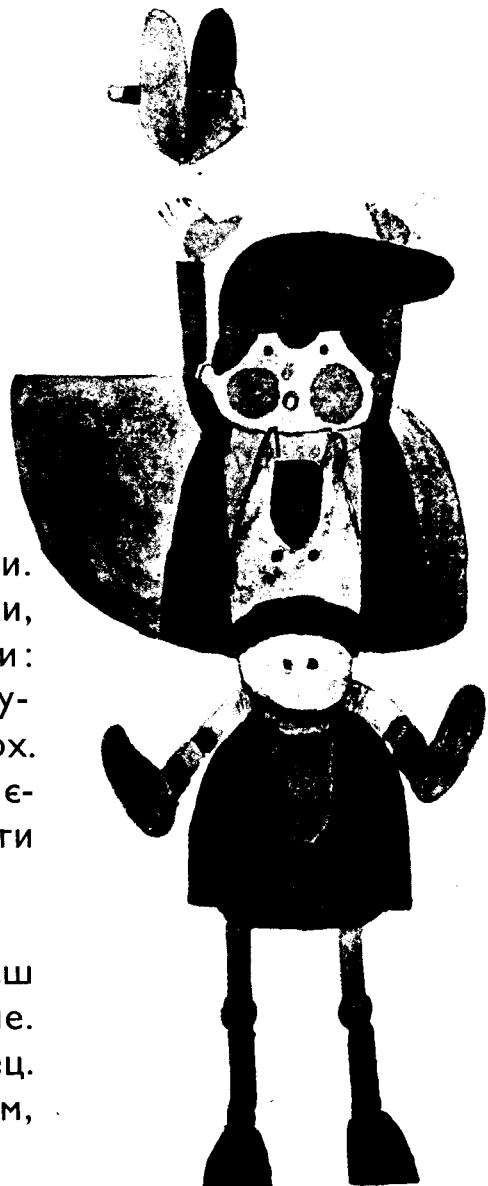
Треци хлапец ніч не ғварел.

— А ти? Прецо ши цихо? Цо постанеш док вирошнеш? — питали ше му обидвоме.

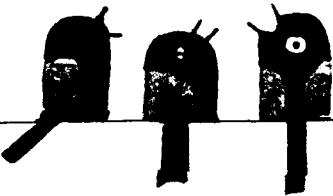
— Я? — зачудовал ше треци хлапец.

— Я тераз жадам лем учиц. А док вирошнем, постанем и лікар и космонавт!

ПЕНИ ТРПКОВСКИ

Дз дз

Дз дз

Родзени дзень

Кед родзени дзень свой
Ганча преславівала,
Товаришки свой
Шицки повагала.

На остатку шицких
краміні дзековала
на шицких дарунках
чо подоставала.

Мария С. Горняк

Як біши винчовали родзени дзень з телефоном?
А зоз карточку?

дзень дзвери дзвон

дя дє дї дю

СОН

Медведза сом шніл у лєше
же дїдови древа нєше,
а вивирка го чесала
и води му пиц давала.

Дон, дон, дон, то лєм сон.
Дон, дон, дон, то лєм сон.

Пішка маха на сарньочку
же най придзе на лавочку,
та вец dakус ту пошедза —
поволаю и медведза.

Дон, дон, дон, то лєм сон.
Дон, дон, дон, то лєм сон.

А вец цошка пук, пук, пук!
Цо за чудо, цо за звук?
А то ловар до нїх штреля...
То нє з пушки, лєм з — амрела!

Дон, дон, дон, то лєм сон.
Дон, дон, дон, то лєм сон.

МЕЛАНИЯ ПАВЛОВИЧ

ДЇДО

Дїдо Дядя ягод ладя
През живот тот плїва.
Дюри мали на тей ладї
И дєпи преплїва.

ДЖ ДЖ

Дж дж

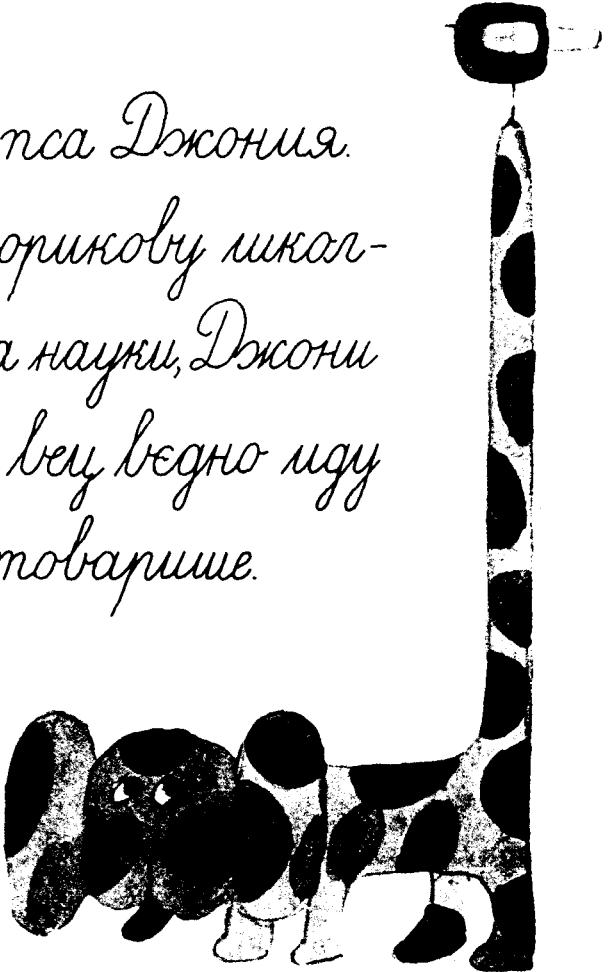
Дюриков Джони

Дюри Джуджаров та пса Джония.

Джони часто ноши Дюрикову шкіл-
ску ташку. Док Дюри на науки, Джони
го чека поз облаком, а вен ведно иду-
дату. Дюри и Джони товарише.

Задаток:

Опини
своого пса.

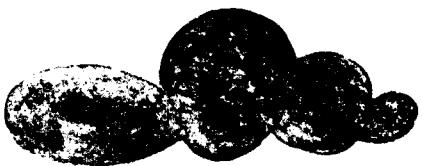
Розчитованє

Вжал Єфрем колічок,
то му бул конічок,
вжал батошок нови,

зоз шпарги дєплови,
подмасцел колеса,
та пошол до лєса.

Ь

ПОЛЬ О МОЙ О

Польо мойо, польо миле,
Ти ми даваш хлєба.
Ти ми даваш шицко добре,
Шицко цо ми· треба.

Кед я патрим на це, польо,
Зоз житом зашате,
Як ше по це жито кива
Жовте и класате:
Кед ше над це слунко дзвигнє
И кед ше зашмее,
Кед над тобу глас шкорванков
Умилни ше лєе;

Кед над тобу хмарка плїва
Високо по нєбе —
Вец я мушим, польо мойо,
Мушим любиц тебе.

М. БУДИНСКИ

З а г а д к и

Хто плаче а очи нє ма?

(арамх)

Кед ме нєт, вец ме чекаю,
Кед придзем, одо мнє сцекаю.

(жджид)

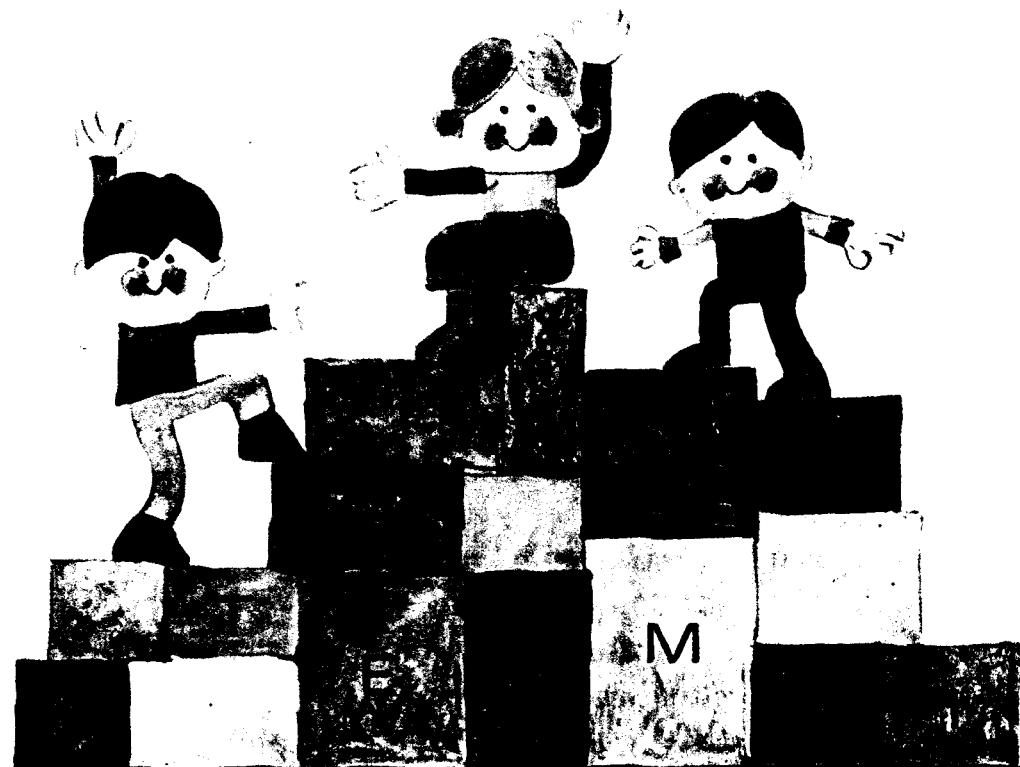
АЗБУКА

А а Г г Ж ж Й й Н н С с Х х Ъ ъ

Б б Д д З з К к О о Т т Ц ц Ю ю

В в Е е И и Л л П п У у Ч ч Я я

Г г Є є Ї і М м Р р Ф ф Ш ш Ь ъ

A а	B б	V в	T т
Г г	D д	E е	C с
Ж ж	З з	И и	Ү ү
Ӯ Ӯ	К к	Л л	М м
Ң ң	O о	Т т	Р р
С с	Ҙ ҭ	Ү ү	Ф ф
Х х	Ү ү	Ч ч	Ш ш
Ӣ Ӣ	Ӣ Ӣ	Ҷ Ҷ	Ҷ Ҷ

ДВОМЕ ШМЕЛИ

ОЦЕЦ: Чом ши таки задихани, бляди, знемирени? Цо ци, сину? Сцел бим знац.

СИН: Ох, оцец, страх!

ОЦЕЦ: Та дзе ши бул! Поведз швидко!

СИН: За ярашом у гущави, черніци зме оберали. Одразу, предо мну жвирина... Яй! Горе шива, долу била, як чловек предо мну шедла.

ОЦЕЦ: Уха мала длуговасти?

СИН: Праве таки.

ОЦЕЦ: Вельки очи?

СИН: Ище яки!... Патрим на ню: ма баюси ягод сноп и кед нараз — гоп!

ОЦЕЦ: Просто на це?

СИН: Нё, до лёса! Хто би верел?

ОЦЕЦ: Наисце сце шмели! Врац ше назад!

СИН: Оцец, то бул медведз або враг?

ОЦЕЦ: О, сину, жвирина страшна. Єй биш мено мушел знац. Видзи ше ми бул то —

Розгварка

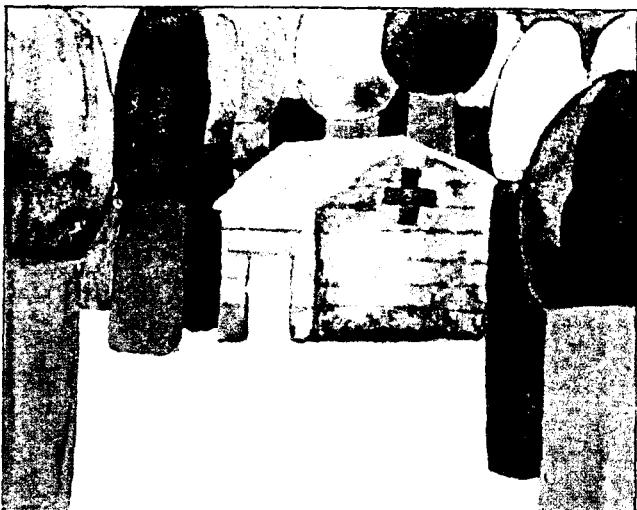
Од кого ше хлапец злёкол?

Нарисуйце стретнүце у гущави.

Виприповедайце як сце ше злёкли од дакого.

ПРИПОВЕДКА У СЛИКОХ

СЛУНКУ ШЕ РАДУЄМЕ

Була дакеди вайна,
Дакеди крев ше ляла,
Бо наша жем красна
За шлєбоду войовала.

.....
Тераз у міре жиєме,
Слунку ше радуєме.

Школярська робота

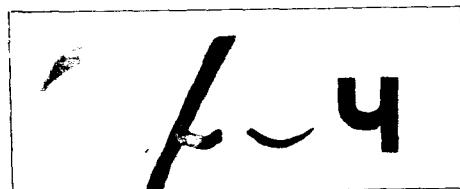
МАШИНИ

Воли плуг цагали,
а успих бул мали.
А тераз ше оре
швидко на тракторе

Док ше з руку шало —
зродзело ше мало.
Тераз зоз машину
зашею ровніну.

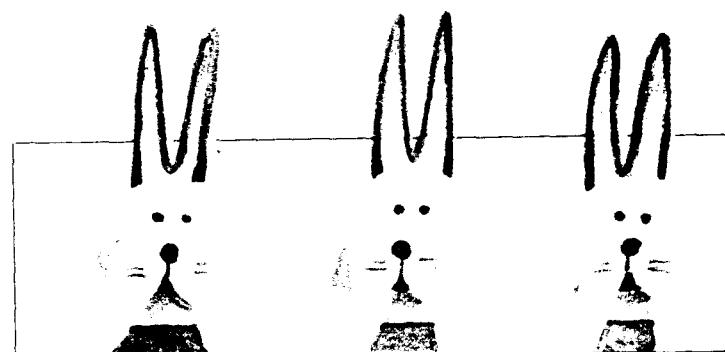
З косу ше кошело —
мучело ше цело.
Комбайн вецей значи
и коши и тлачи.

МИКОЛА СКУБАН

Нарисовал Мижо
три швидки заячки,
та мамочки гвари:
— Каждому заячу
буква — — на глави.

Весна валал рисовала
и весело зашпивала:
— Тра-ла-ла-ла, ла-ла-ла,
кров здабе на букву — —.

У БАЧИКА НА САЛАШУ

У бачика фарма права:
Конь, магарец, вол и
А при крави тиж вешелє:
Лєжи єдно мале

И кобула здрава, жива,
Та зоз главу ровно
При ней гаче ягод игра,
Та з ногами, швидко

Дзешка вонка бачи кричи,
а у хліве крава
Гаче скака шицким вочи,
та кобула вец

Кед ше нає вол лободи,
Вон попиє гордов
А конь-богар твардей глави
Швидко поє брадло

Гоч и скромни тот магарец,
Поє шено, овес,
Дакус є, а вецка пиє
А хто придзе тот го

По шопи ше голуб шпота:
З голубицу вон
А повем и тото дзецим:
Лєжи мачка там под

А кед збрехнє чарни пес,
Одгукує и през
Ша вон нїгда вам нє посци:
Вше огриза масни

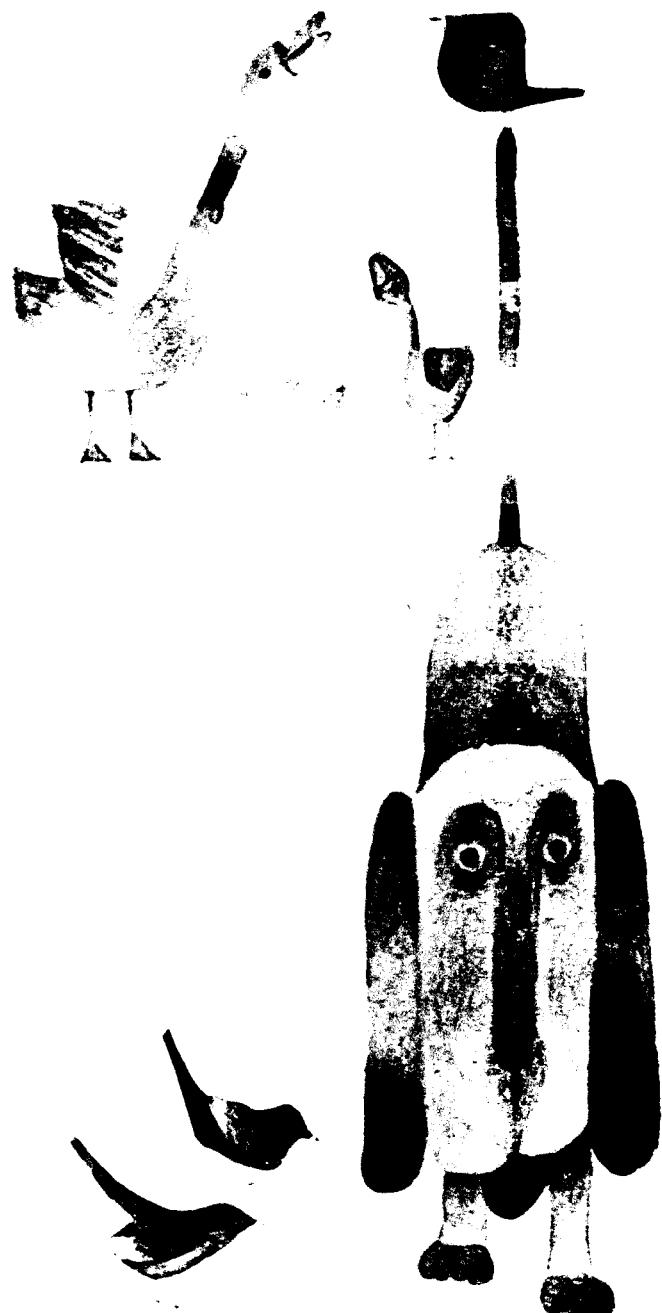
Там при гною, коло мура,
За когутом ходзи
Прекрасни ма когут рост,
А найкрасши його

У бачика слика така:
Ма вон пульку и
Ту и швидка як моторка
Знєміренна бежи

У бари ше вично плюска
З ценким карком била
А коло нєй лєм ше тачка
або плїва єдна

Од мутлянки брудне, зна ше,
Груглї, квичи єдно
Ту мушкице ходзиц боси
И затикац свойо

Слова за дополньованє: биє, вирга, води, гуркота, гуска,
качка, кива, косци, крава, кура, лєс, морка, носи, пецом,
праше, пулька, регочи, ричи, трави, хвост, целє, ярец.

МОЙ ПЕС

На муре нарисовани
мой пес у калапе
дзе я шпим
вєдно з нім.
И нє боїм ше нікого,
ані його.
Бо вон цихо — нє бреше
и нє пита хлєба.
А очи му белави,
фарби нєба.
Лєм их тераз нє видно,
бо я шпим вєдно з нім.

МИХАЛ СИМУНОВИЧ

ШКОЛЯРКА

Кед уж Марча була цалком порихтана,
надишол оцец и лєм цо ше ёй сцигол опитац:

— Марчо, маш шицко цо ци треба?
— Мам.
— Гей, маш шицко, лєм знаня нє маш —
пофрантовал оцец.
— Знаня? — таргла ше Марча. — Та
дай ми го кед сом забула . . .
— Нє, Марчо, його ши нє забула. По
ньго тераз идзеш, лєм меркуй же биш нє
запожнєла.

ЯНКО РАЦ

УМИВАНЕ

Над осамену березу на високим брегу
наднєсла ше велька хмара и розплакала ше
з лядовими слизами.

— О, ти плачеш — шептала береза и
махала з олёненими конарами.

— Та дзе, нє маш право! — одвітовала
хмара.

— Цо же то вец нєшкава зоз тобу?

— Пришла сом це умиц и окупац. Знаш
же ше пред спаньом треба добре окупац,
та будзеш мац мирнейши сон.

Аж ше теды береза здогадла же єшень
уж давно почала и же треба спац.

Нёодлуго спала цихим мирним сном.
Будзе спац до яри, док слунко нє поласкота
ей руки, Теды отвори шицки облачки и
облєче ше до новей шмати.

Хмара плакала, плакала аж дотля док
ю лядови витор нє однєсол далей.

На хвильку ше над березу указало зубате
слунко, а вец доплівали нізки шиви хмари,
полні дижджу.

ЕШРЕФ БЕРБИЧ

	р	о	н
	л	е	н
	т	а	л
	л	а	н
	м	а	л
	р	и	н

КА

КОНЦЕРТ ЖИВОТИНОХ

Єден мали мищок
купел себе пищок.
Єден мали герчок
купел себе бренчок.

Єден мали слончок
купел себе дзвончок.
Єден мали тащок
купел себе глащок.

Єден пшичок малки
Вон грал на пищалки.
Єден пуляк стари
вше грал на гитари.

Було ту и кури
грали на тамбури.
Були и когути
грали на флаути.

Гу нїм пришла ище
єдна стара врана,
та давали концерт
до билого рана.

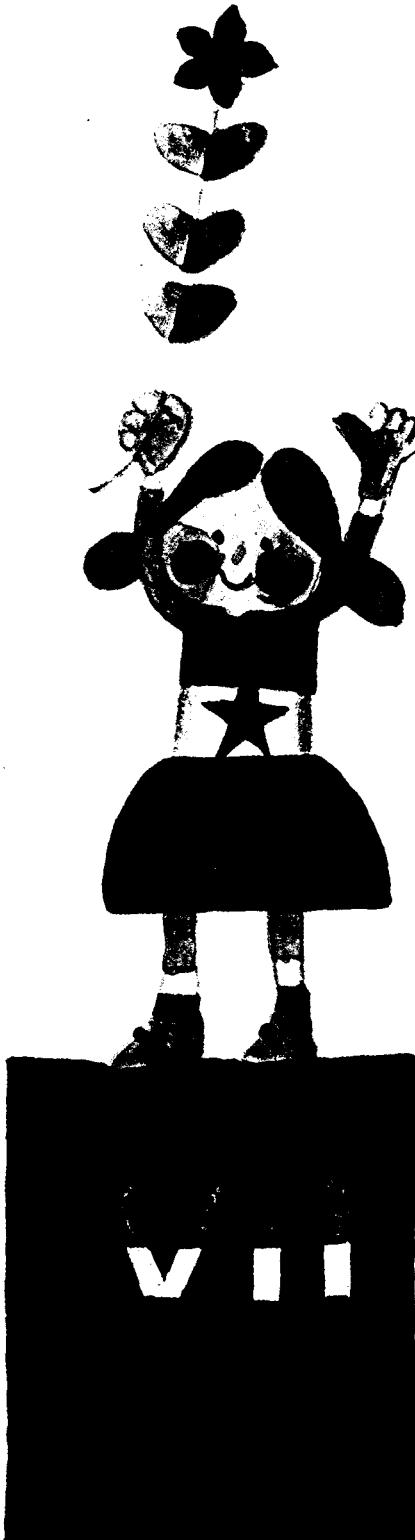
Задаток

Наш композитор Яким Сивч написал композицию
за тоту писню. Научце шпивац тоту писньочку.

Загадки

Хто горе патри кед воду пие? (арук)
Кед наш командант води пие, застава ше за нїм вие. (тугок)

ПЕРШЕ ПО ШЕРЦУ

Учителька гварела Ясни най приповеда о отечеству. И Ясна почала:

— Мойо отечество найвекше и найкрасше на швеце. Нашо гори найвисши, рики найбогатши и ровніни найжитороднєйши. Ані єдна жем ше нє може ровнац з нашым отечеством. Морйо нашо найбелавше, людзе найбогатши и найлєпши. Нігдзе бим нє могла буц така щешліва як у своей жемі. Ми жиєме у шлєбоди и шицки робиме за щесце отечества. И я док . . .

Учителька претаргla Ясну:

— Ал€, Ясно, поведз нам дацо цо у кнїжки пише.

— Знам я то — гварела Ясна. — Ал€ чи Ви сцеце най Вам одвитуєм по кнїжки чи по шерцу?

Учителька ше зашмеяла:

— Одвитуй першое по шерцу, Ясно. Ясна почала знова:

— Мойо отечество найвекше и найкрасше на швеце . . . Нігдзе нєт таки . . .

НАДА ИВЕЛІЧ

ОШМИХ

Мала Ксенка сце вельо знац. Нешка ше мацери питала:

— Мамко, як ошміх сцигнє на нашу твар, до очох, до гласу?

— Га, випліва з веселого шерца, дзивочко, и розлее ше на лічка, зашивици ше у очох, затанцує и затрепеци у гласу.

— Зоз веселого шерца? — загуркотала Ксенка.

— Гей, зоз веселого шерца — потвердзує мац и ошміх єй заблішнє у очох, затанцує на ліцох.

Мацеров ошміх прешол на Ксенку, Цепли ошміх полни любови и щесца.

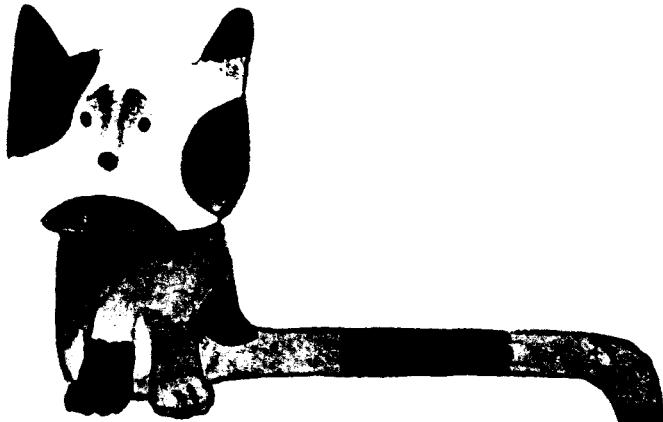
Задаток

Видумай початок и конец приповедки:

... Шицко було порихтане. Облекол сом специальні шмати и вошол до ракети. Видзел сом лем дим. Коло мнє ше лем курело.

Рушел сом, а около мнє ше шицко белаве. И, кед сом сцигол на Мешац, а воно ...

КЕД МАЧЕ ПЛАЧЕ

Кед тото маче
заплаче,
Чи то вец прави плач?
А чом и зач?
Чи ше лем так дури
кед ше хмури
здалёка?
Чи би пило млека
тото маче кед плаче?

МЕЛАНИЯ ПАВЛОВИЧ

Розчитованка

Я путую на „спачеку”,
ношим мачку гу мачецу.
Маче плаче, бо шніг веє,
пшичик патри, та ше шмее.

У у у! — дує сивер —
Змаржнєм шицко доокола!
Чувай руки,
Чувай твари,
Змаржнєм луки,
Злядзим бари!
Уцагнєм ше до каменя,
до кореня, до нашеня,
До кантички у комори,
У приклєце до бочкори!
У у у! — сивер дує —
Вшадзи будзе ляд,
А тому я рад!

М. М. КОЧИШ

ЗАГАДКА

Хто свою бундичку нє знёма,
але ю на себе умива?

ОДВИТ

Пришло курче гу старому когутови и
допива му з питаннями:

— Чом говля ма длугоки писки и ище
длугши ноги, а я мам мали?

— Охаб ме на міре!

— Чом заяц ма длугоки уха, а я нїяки?

— Нє допивай ми!

— Чом маче ма швиццу шерсц, а я
лєм жовти мох?

— Зохаб ме!

— Чом пшичок зна кивац з хвостом, а
я анї нє мам хвост?

— Цихо будз!

— А чом коще ма шумни мали рошки,
а я нє мам анї бридки?

— Престань! Сцекай отадз! — нагні-
вал ше когут.

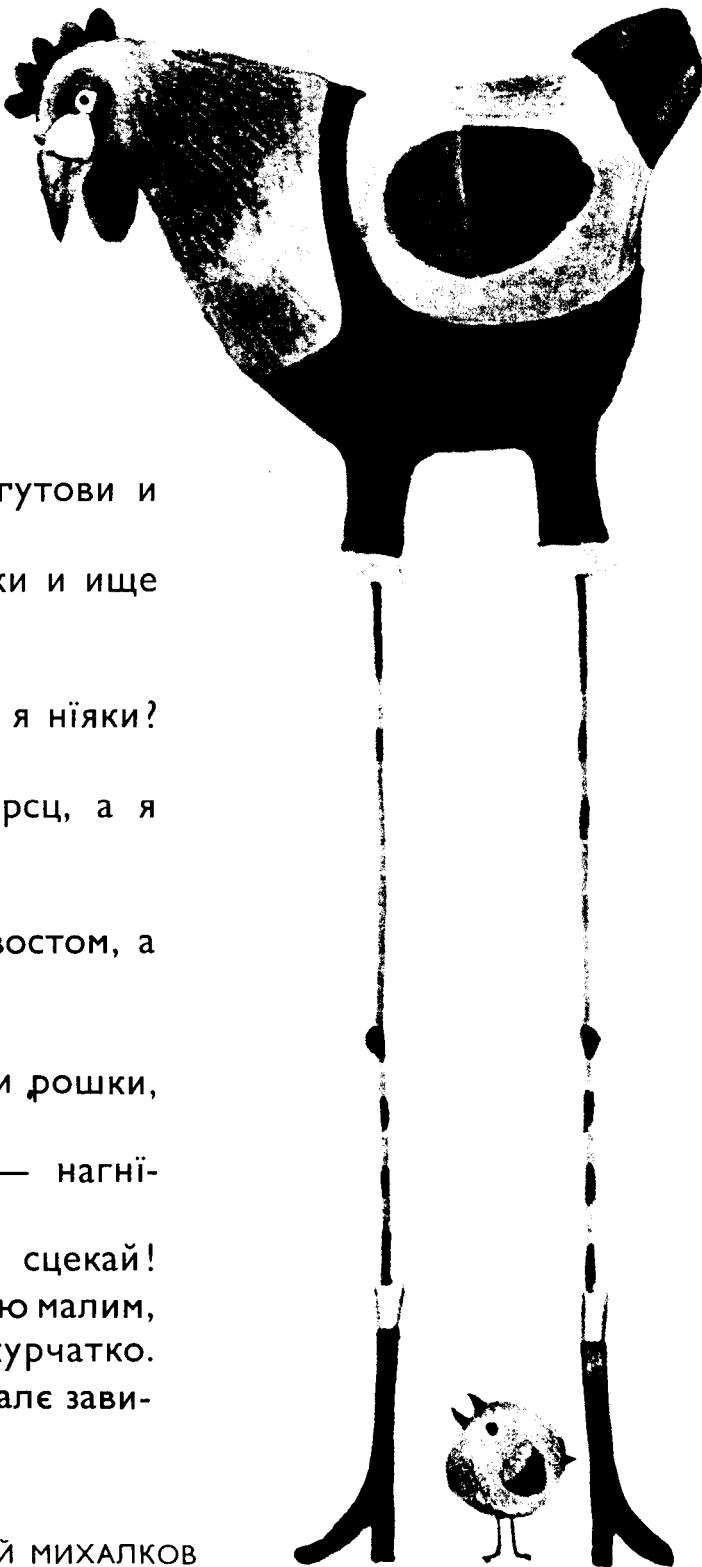
— Шицки ми гваря: Сцекай, сцекай!

Ааа чом, чом шицки старши одвитую малим,
аааа ти нє сцеш? — запищало курчатко.

— Прето же ше ти нє питаш, алє зави-
дзиш — озбильно гварел қогут.

И то була чиста правда.

СЕРГЕЙ МИХАЛКОВ

ТАНЯ И НАТАША

Таня и Наташа правели хижку зоз писку.
Коло нёх прешла Ирова баба.

— Яка красна хижка! Хто ю направел?
— питала ше.

— Я! Я! — скричала Таня.

— Сила ши, Таньо! — похвалела ю
баба и пошла далей.

Таня ше радошн€ обрацела гу Наташи:

— А тераз, гайде направме мурик!

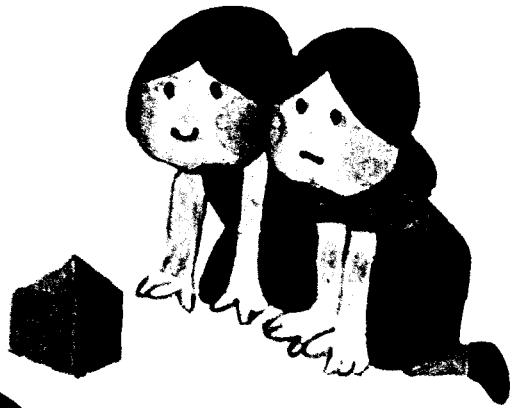
Наташа ніч н€ гварела, ал€ пошла дому.

— Чом ідзеш? Ша так зме ше крашн€
бавели . . .

А, чи ви дзеци знаце чом пошла Наташа?

С. ЛЕТОВА

БЕЗ ПАРИ

Мижо смутно гвари
же шедзи без пари.
Ал€ цо то вредзи
кед пари подбива,
а вец ше нагнїва
же го вше керую;
на нъго виволую . . .
Кед же ше поправи
у тей своєй глави,
заш го зосцу дзеци,
а кара — одл€ци.

Питання

Цо думаче о Мижови и його справованю?
Предложце му: Як би ше требал справовац.

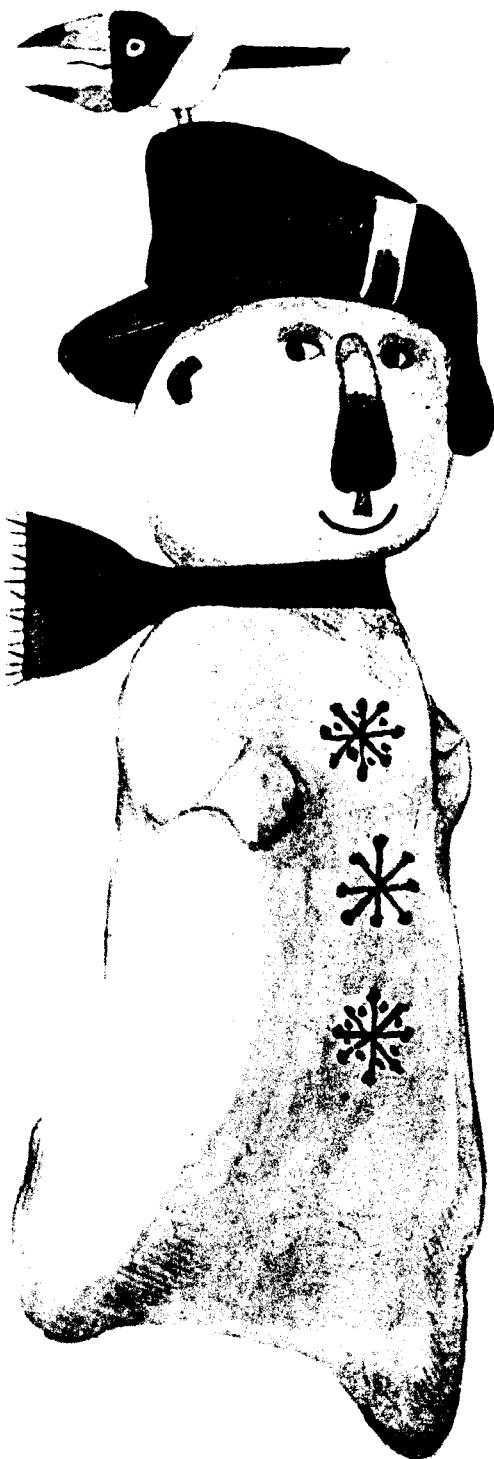
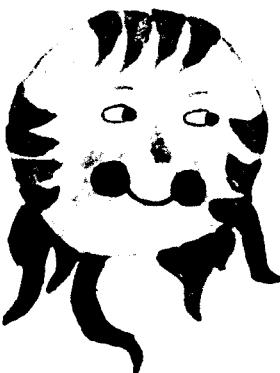
МЕЛАНА ПАВЛОВИЧ

ЖИМА

Лєца пахульочки,
вітор их колішє
и конари згина
вше нїзше и нїзше.

Шицко забилєло,
блїщи ше и швици;
замар валал, поля,
нє чуц анї птици.

ЯКИМ ОЛЕЯР

ЧИ ВИ ЗНАЦЕ?

Обачело Слунко Дїда Шнїжнїка и гвари
му:

— Гайде, бавме ше на джмурки.
— Я ше перши скриєм — одвитовал
Шнїжнїк.

Дзе ше лєм нє скривал: за хижу, за древо,
за студню, а Слунко го вшадзи и швидко пре-
нашло. Зацагнул ше Шнїжнїк под гордов.
„Но, ту ме Слунко нє найдзе!” подумал.

Слунко глєдало, глєдало вшадзи. И под
гордов закукло, а там лєм мархва стої.
Ище вше Слунко глєда Шнїжнїка, а його
нїгдзе нєт.

Цо ви, дзеци, думаце: Дзе скапал Шнїж-
нїк?

ЗАГАДКА

Хто ше то важни прави, а ноши гарчок на глави?

(кінжінш)

БУДЗЕМ ВОЯК

Док вирошнем, будзем вояк,
будзем браніц свою жем;
влєце, вжиме, воднє, вноци,
будзем ношиц пушку, шлем.

Будзем озда артилерец,
а можебуц и моряк,
або пилот — чувар неба —
а и пешак — вше вояк!

Док вирошнем, будзем браніц
оцовщину — то нам мац.
Неприятель нє победзи,
бо я за страх нє сцем знац.

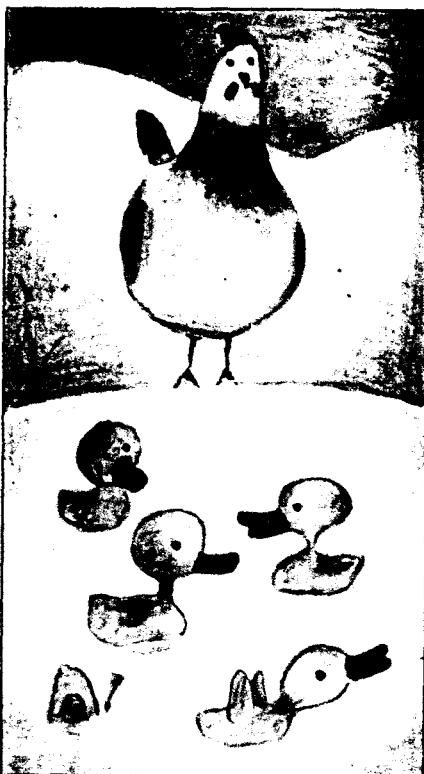
ЮРАЙ ТУШЯК

Отечество ше брані з красоту,
зоз чесцу и знаньом,
з веселосцу и чистоту
и красним воспитаньом.

ЛЮБИВОЕ РШУМОВИЧ

ПРИПОВЕДКА У СЛИКОХ

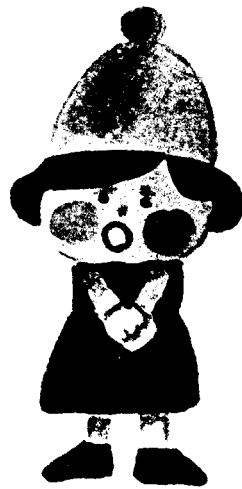

У ЄДНИМ ДОМЕ

У єдним доме —
нє знам цо причина —
каждодньова писня
з рана так почина:
„Мамо, я уж гладни!
Мамо, я смиядни!
Мамо, я вистати!
Мамо, помогні ми
задаток виробиц!
Мамо, чом я мушим

вше по млєко ходзиц?”
Мамо, мамо,
ище сто раз,
мамо, мамо —
то уж знаме!
Цо думаце:
чи не може
голем дацо
дзецко саме?

СЕРАФИНА МАКАЇ

ДНІ У ТИЖНЮ

Перши дзень у тижню,
знова вола школа,
а тот дзень
..... ше вола.

Други такой за нім
з школу предлужуєме,
а шицки го меном
..... наволуєме.

У сред тижня стої
як даяка велька греда;
кажды школьнір тото зна
же ше вола

А за среду такой
нови дзень заш будзе;
вон ше вола —
то уж знаю шицки людзе.

Але заш ше далей идзе,
бо кед прейдзе штвартоў,
нови дзень нам знова придзе —
вола ше

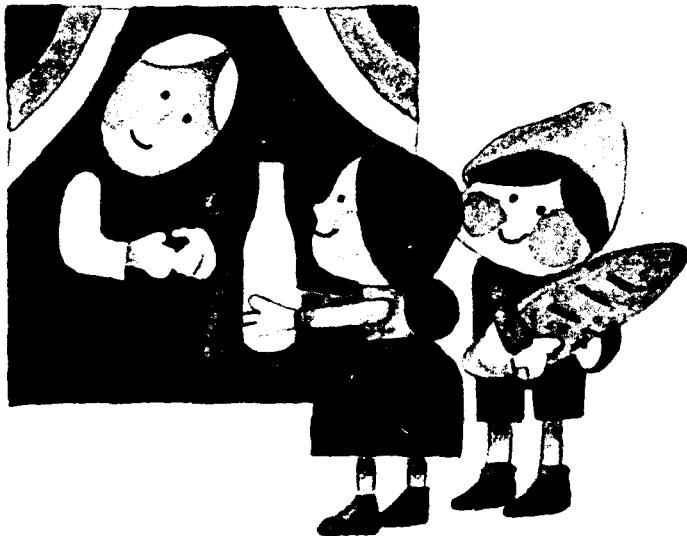
Ютре знова, вше лем исте,
заш наука и робота,
пораеня же би було чисте,
бо то уж знова

А наутре, по суботи,
вікенд, спорти и вешеля;
нет задачи, нет роботи;
конец тижня то

ЯКІМ ОЛЕЯР

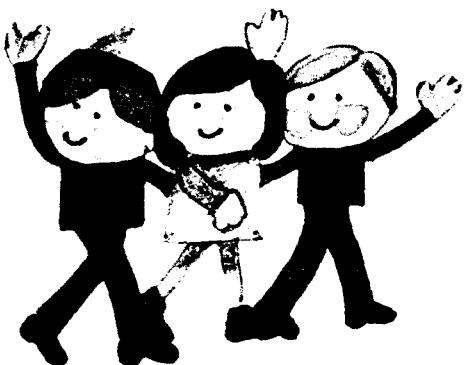
Видумай конец приповедки

Вона стара. Мала двох синюх. Погинули у войны. Осталася сама. Ришили ю обрадовац...

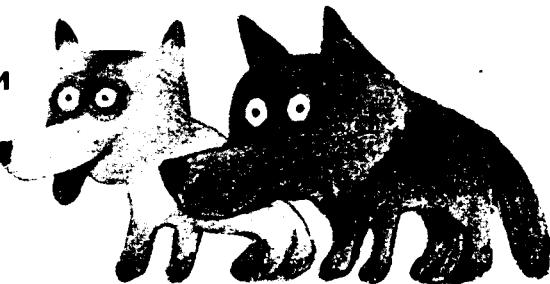
Видумай як почина приповедка

... Йовген бул задовольни.
Тераз ше прешвечел же ма добрих товаришох.

Видумай початок и конец приповедки

... Вожел сом автобус. Вожел сом през лес. Нараз, пред нас вибегнул чупор вовкох...

ДЕЦЕМБЕР

Зоз першим шнігом, концом ёшенї,
на стред децембра почина жима
котра кед сцигне, так моцно трима,
же ше до яри ніч нє пременї.

Децембер ноши зоз собу славу
кед зме створели нашу Армию,
бо з пролетерску ми пешадию
розвили войско и силу праву.

З першай бригади войско постало
котре у борби зоз зрадніками
вше стражарело над народами
и за ніх своё животи дало.

Часто ше прето ми здогадаме
же нам народи Армию маю,
же нам граніци борци чуваю
и же сигурне шицко цо маме.

МИКОЛА СКУБАН

ШНІГ

Вонка жима. Били шнігово пахульки танцую свой жимски танец. Любка таку красу ище не видзела. Роздумовала о тим цо би то могло буц и яки то ма смак.

Плишови пшичок Дунчо шедзи на карсцелю, цихо ё и припатра ше на Любку. Любка го бере, отвори облак и вихпа пшичка вонка.

— Припатрай ше, Дунчо, яка то красота вонка и принёш ми з неёй дакус!

Дунчийови шедн€ пахулька на ношок. Любка нагло завера облак. У цеплей хижи пахулька ше розпущела. Ал€ Любка то не зна, та ше озве доганяюци Дунчови:

— Прецо ши вш€ таки пажерни? Шицко мушкиш поесц? Ша то тебе не швечи! Идз ище раз вонка, ал€ го не поезд!

Та заш отвера облак, випиха Дунча вонка, Дунчови на ношок знова шедн€ нова пахулька и Любка заш нагло завера облак. Так ше то повторює даскельо раз. Дунчо уж шицок мокри.

Обачела то Любка и несподзивано гвари:

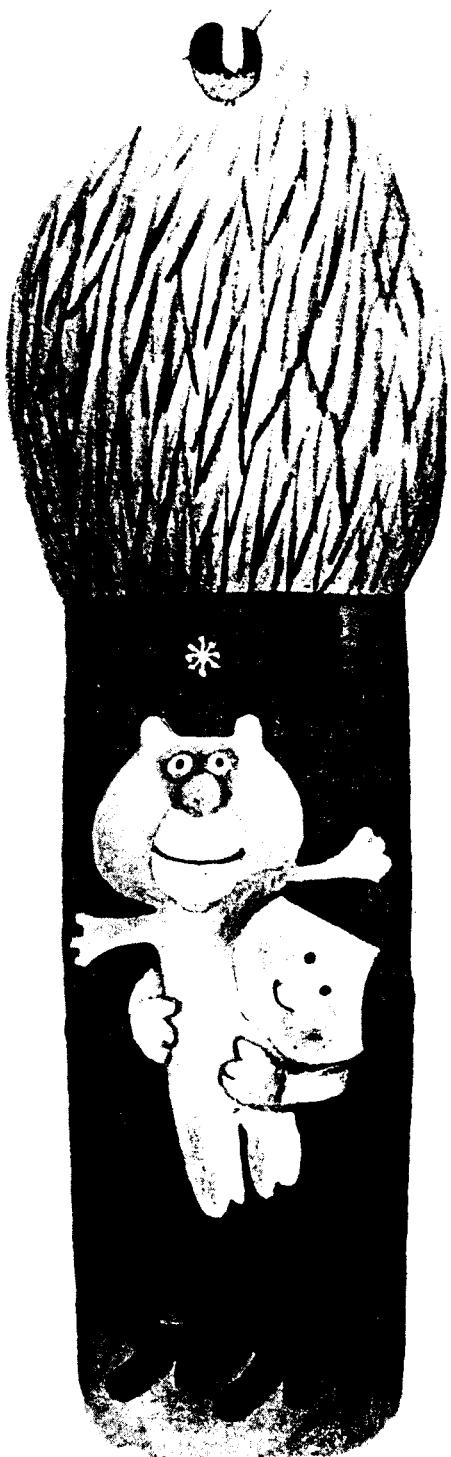
— Пребач, Дунчо! Не збачела сом же ши ше од тел€й роботи узнёл. Шицок ши мокри. Поме одпочинуц!

КСЕНИЯ МУЧАЙОВА

ЗАГАДКА

Перинка била же л€м, а под ню чарна жем.

А кед яр настан€, перинки н€стан€.

Прягали

Прягали слона до фергусона,
такиу за вазачку,
пергали до дерлячи,
брани до бранчи,
крокодила до автомобила.

Прягали, прягали,
а ёхасну зоз того не мали.

Сильвестр Макай

Питанє: Чоп од тих роботників
не дуло хасну?

ПРИПОВЕДКА О МОЛГИ

Жимно. Молга ше спущела на закрица хижох и скрила комини. Прешла през оголени конари, як през парк. Пребегла през уліци и застановела ше на драги.

— Тераз поєм драгу! — гварела.

И, насправди, жедла драгу, од початку по конец. Та тераз нєт драги. Скапали и хижи и капури. Скапали семафори, преходи за пешакох . . .

Молга ше гнїва, валя, засипує очи. Жедла драгу, похрустала ю. Сцела жесц и камиони и їх труби и вожачох, але ше єй нє удало. Вони ю надмудрели зоз жовтима шветлами и пошли дому:

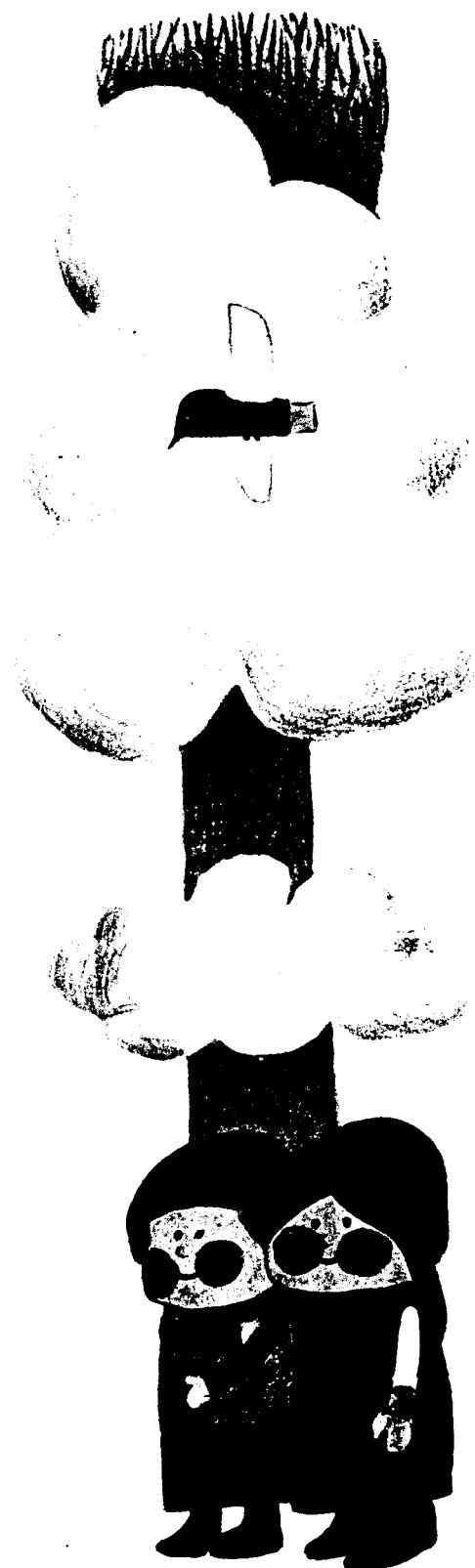
А вец ше умишал витор. Задул и молга ше дзвигла. Зашищело слунко. Указала ше драга як стрибло блїщаца. Закліпкали семафори, виплівали хижи, а зоз коминох дим ше дзвигал високо, високо. У хижох було цепло. Єден син и єдна дзивочка ше радошне бавели зоз оцом хтори ше праве врацел на камиону з драги и принесол им дарунки.

ПЕТАР СТОКИЧ

СЕМАФОРИ

Жовта фарба — Меркуй! Меркуй!
Кед червена — нє пребегуй!
А кед уж желєна гори,
Прейдз — гваря ци семафори.

МИТАР ДЮРИЧ

ВЕСЕЛИ БОК

СТРАЦЕНА ЛАБДА

Мали Штефан плакал на уліци.

Милиционер ше му пита чом плаче.

— Страцел сом лабду!

— Яка же твоя лабда?

— Знаце, то гевта лабда цо розбила нашому бочному сушедови два облаки, а правому лем єден. Сушедовим на другим боку ище ані єден облак нє розбила.

ВАЖНА НОВОСЦ

Пришол Штефан дому та приповеда мацери и оцови:

— Знаце видзело ше ми же сом сушедовим розбил два облаки.

— Страшно! — гвари мац.

— Алє нє, та дзе два, єден!

ЗДОГАДНУЛ ШЕ

Штефан пред спаньом положел ту посцелі амрел.

— Нач ци тот амрел при посцелі? — пита ше му мац.

— Прешлей ноци сом шніл же сом змокнул, та кед будзем заш шніц таки сон, най ми ше найдзе при руки.

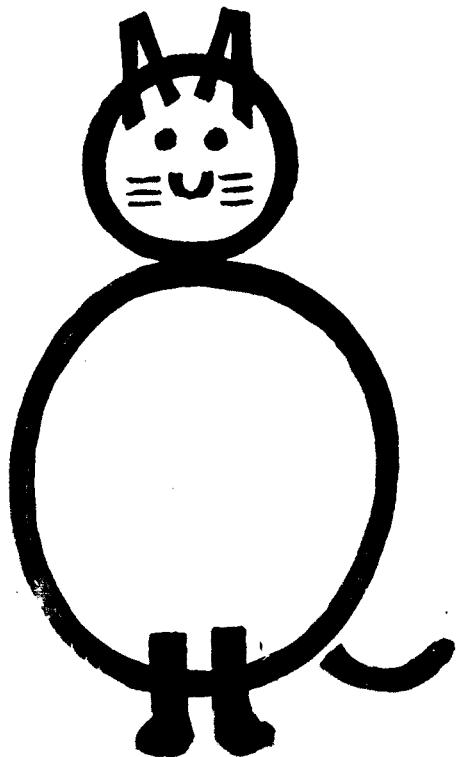
Як рисовац мячку

Перше числу осем
додай ноги два,
але то не конец
мячка уха ма
як два букви А.

Очи то два точки.

Спужна-уста мячку,
а хвост и даюси
знаю додац шинуки.

Стефан Пуповац

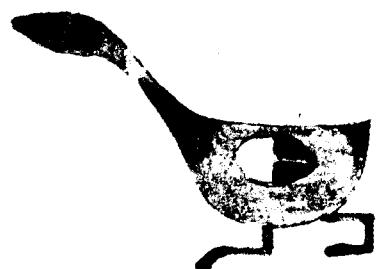

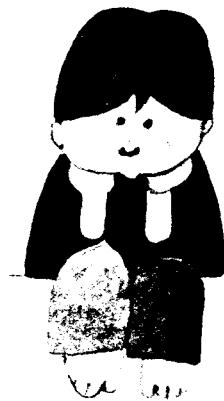
СКА

ЧЕКАНЕ

Ләм цо Миколка рано отворел очи, питал ше:

- Уж виросла?
- Виросла, за заячу шерсц! — одвитує мү оцец.

Нагнівал ше Миколка, та ше престал питац. Глєдал нагоду як ше сам прешвечи чи му шестричка виросла. Прешло лёто, і єшень, уж ту жима, а вона ище малка. Ніяк дочекац. Єдного вечара брацик ришел: будзе чекац. Док н€ дочека, н€ пойдзе спац . . .

У пижами щупени шедзел мирно и чекал . . .

— Миколко, Мики, идз спац! — опомина го мац.

— Ище дакус — одвитує покорно Миколка.

— Миколо, на спан€! — розказує оцец.

— Дораз, оцец! — гвари Миколка, ал€ н€ руша.

Час преходзи. Мац знова опомина, а Миколка кива з главу и шедзи. Ище кус та . . . — дума.

— Миколо, сину, кельо раз це треба опоминац? Цо чекаш? — уж нагнівано гварел оцец.

Патри Миколка шмело оцови до очох, а слизи чечу . . .

— Чекам най Меланка вирошн€! — разплакал ше. — Вецей н€ можем буц сам . . .

Вжал оцец сина на руки и одн€сол до посцелі.

— А можем ю я одменїц док н€ вирошн€?

Заспал Миколка щешліви. Рано го пребудзел Меланков плач. Вон єй махнул з руку.

— Гей, малючка, як ши? Помали рошн€ и н€ понагляй.

ЩЕСЦЕ

— Щешліви зме же з нами вивирки,
весело лєциме и уживаме у животней краси
— чвиринкали птички и пирхли до небесней
ширини.

— Щешліви сом же єст птици, бо вони
ми з писню розвешелюю и украшую живот
— гварел стари дуб и задовольни розширел
свойо конари.

— Щешліви зме же ту tot стари дуб,
бо вон нас карми, хранї и дава склоніще —
скричали вивирки и одскакали з конара на
конар.

— Щешліви зме же з нами вивирки,
бо нам одтаргую смачни жалудзи, та зме вше
сити — виявели їжи.

— Щешліви зме же ту жию їжи, бо нас
на иглох преноша и шею на шицки боки —
шептали квитки.

— Щешліва зме же коло нас квитки, та
можеме зберац мед — гварели пчолки.

— Щешліви сом же постої слунко, та
зоз його зарями кармим, пестуєм и розвеше-
люєм шицких цо на мн€ жию! — скричала
щедра жем.

— Щешліве сом же єст радосци на жеми,
бо радосц найкрасаше цо єст у живоце —
весело гварело слунко.

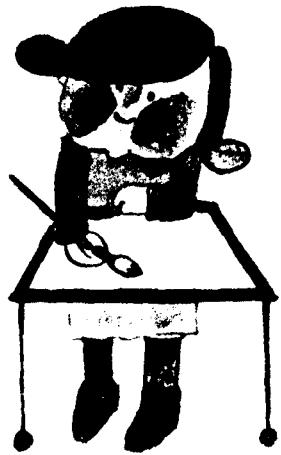
НАДА ЗЕКМАНОВА-ЯКИМОВА

Питання

Хто бешедовал у тим тексту?
Поведзце: прецо ви щешліви?

Млеко

Учителка зварела:

- Нарисуйце дзечи краву.

Марча нарисovalа у самим
кінці папера малу кравичку.

Пришол учитель із ней и пита ше:

- Чамши таку малюшку краву нарисо-
вала? Ша толькі остало білого паперу.

- Ты же били папер! Ты млеко! А млеко
диле-зварела Марча и поважно
премгла з дланю прейї білого на паперу...

В. Сухомлински

ПАХУЛЬКИ И СНИ

Задаток

Виприповедай даєдно зоз своїх жаданьох.

Хлапец лежал и задумовал:

„Кед бим мал невидліви кридла, лєцел бим з конца на конець швета. Можебуц бим стретнул дагдзе и свойо жадане . . .”

При тим му здихнуце вилєтло зоз першох. Вилєтла платка билей пари и пошла високо. Зоз ню одлєтло и хлапцово жадане. Лєцели длugo, длugo до висоти . . . Було им жимно. Од велькей жими здихнуце постало била пахулька. Пахулька и Жадане блукали по швеце.

Пришла жима. Жадане ше перше здогадло хлапца:

— Ноле най видзиме чи є щишліви — гварело.

— Як бизме то могли дознац? — питала ше Пахулька.

— Закукнєме до його ока. Кед ма вельо жаданя, наздаваня и задумки — щешліви є.

— Идзме такой! — радовала ше Пахулька.

Кед то чули други пахульки, та и вони пожадали видзиц dakого. Рушели у громадох.

Лєца били пчолки без кридлох. Лєца и задумую же буду длugo танцовац у воздуху, же ше буду уношиц до твари кождому кого стретню на уліци, у школскім дворе, на шлішанки . . . И скорей як злєца на шапку, на плєцо, на твар або оберво, увидза кельо тот ма жаданя и задумки. Так дознаю хто ма красши жаданя и красши сни — чи дзивчата чи хлапцы.

МАРИЯ ДУДВАРСКИ

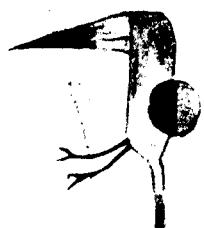
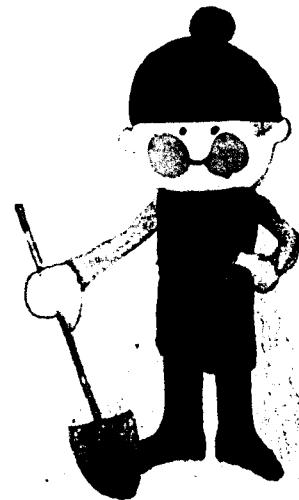
ВРЕДНИ ХЛАПЕЦ

Знял Міколка з пойда мехи,
та стой на лядзе,
а вец ше дал до роботи —
до нїх шнігу кладзе.

Його мац то обачела,
бо под конком стала:
„Цо то робиш?” — так ше вона
йому опитала.

А вон гвари: „И я робим
як и шицки людзе;
ша одкладам шніг за лєто,
бо го вец нє будзе!”

ВАСИЛЬ МУДРИ

КАЧУР И ЖАБИ

Качур жабом гварел
же мир тримац муша,
и ніхто нікого
вецей най нє руша.

Качурово слова
зошицким на месце,
але кед уцихнул,
збуло ше нєщесце:

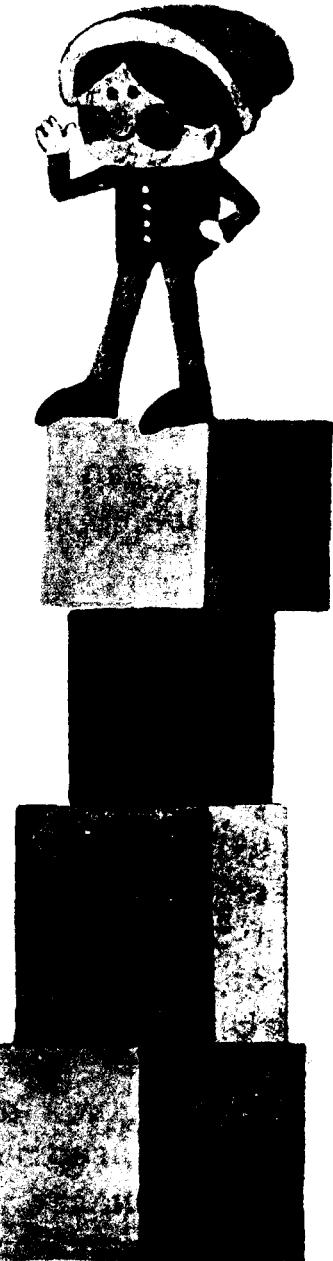
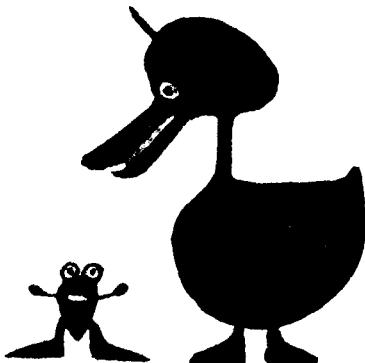
нєдалеко стало
єдно жабче мале,
и качур го хвацел
и прелігнул цале.

Прето най вам, дзеци,
на розуме будзе:
— Нє по словох, але ділох
познаю ше людзе.

Й. Й. ЗМАЙ

ЧИ МАЛКИ ЧИ . . .

— Осифку, треба спац! — гвари баба.
— Уф, бабо! Я би ше ище бавел — гвари
Осифко.
— Знаш же мали хлапцы уж пошли спац.
Осифко ше розплакал.
— Цо же, Осифе, таки ши нароснул,
а плачеш.
Пошол Осифко спац и дума:
— Гм, раз сом баби малки, а раз . . .

РОЗГВАРКА
Цо думаце:
Чи Осифко малки
чи . . .?
Чом вон мушки
длugo спац?

На шліщанки

Чо за лярна там на дворе? -
питала іші кура.

- Озда качка вайцо знесла! -
івари пухяк Дюра.

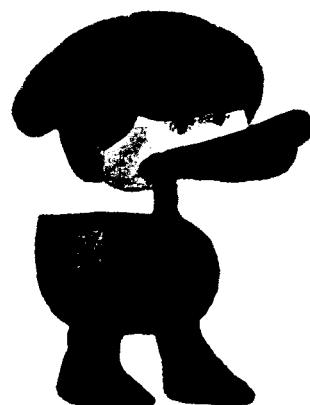
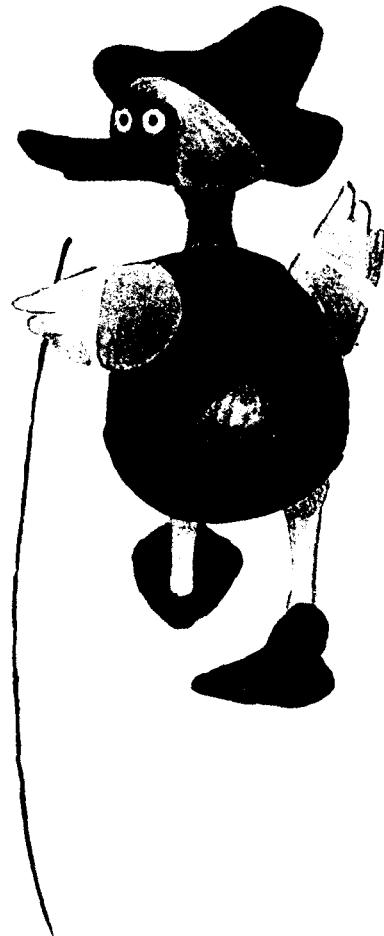
- Ніч не нове! - івари торка.

- По звада у начуроших:

Каче пошло на шліщанку
у чижточкох нових,
та ю начур тераз пітата,
а качка гандрус...

А начурин, розуми іші,
од того - звиснує.

Микола М. Кочин

ДЮРИ И ТАЩКИ

Юtre Нови рок. Шніг залетує. Дюри шедзи при облаку и припатра ше на ташки хтори чвиринкаю на яблоні. Жимно им и гладни су. Одразу вон ше обрацел и гварел мацери:

— Мамо, най ми Дідо Мраз ніч не принесе... Най накарми гладни ташки.

— Не, сину, ты будз швидши од Діда Мраза: накарм их!

РОЗГВАРКА

Цо мац гварела синові?
Як ище хлапец могол помогнуц ташком?
Виприповедайце тоту приповедочку.
Напишце мене птицох хтори вжиме чекаю вашу
помоц.

И на мой облачок
птичка мала злєта,
есц одо мн€ чека.

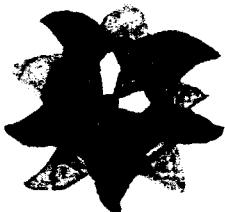
Задаток

Злож виречен€ зоз датих словох:
носа пионире место вохпали мали Шніжнікови
мархву

ПИСНЯ ЗА НОВИ РОК

Нови рок ше уж
чувствує,
кажде дзецко ше
радує,
гоч вонка и витор
дует,
гоч и шнішок
залетує.

Уж ше тераз ноц
спущує,
дзешка ше и писня
чує,
Дідо Мраз ше
пририхтує,
цошка дзецом
подарує —
Нови рок им
повинчує;
вшадзи радосц
запанує.

ЗАГАДКА

Една нога кратша, але ё не младша.
Вше у єдним кругу, гоня ёдна другу.

ЛЮБКА ГНИП: БУКВАР
за першу класу основного
воспитання и образованя,
друге виданє. — Малюнки
виробел МИХАЙЛО ПИ-
САНЮК. — Подобови ре-
дактор АРАНКА ФАРАГО.
— Редактор МАРИЯ ЧА-
КАН. — Графични редак-
торе СЛАВКО ТАТИЧ и
СВЕТОЗАР КОЗОМORA.
— Видал Завод за видаванє
учебнікох, Нови Сад. —
Друковала „Бирографика”
Суботица. — Вошло до
друкарнї фебруара 1980. —
Вишло з друкарнї мая 1980.
— Тираж 300 прикладніки.

ЉУПКА ГНИП: БУКВАР
за први разред основног
васпитања и образовања са
русинским наставним је-
зиком, друго издање. —
Илустрације израдио МИ-
ХАЈЛО ПИСАЊУК. —
Ликовни уредник АРАН-
КА ФАРАГО. — Уредник
МАРИЈА ЧАКАН. — Гра-
фички уредници СЛАВКО
ТАТИЋ и СВЕТОЗАР КО-
ЗОМORA. — Издао Завод
за издавање учебника,
Нови Сад. — Штампа „Би-
рографика”, Суботица. —
Дато у штампарију фебру-
ара 1980. — Изашло из
штампе маја 1980. Тираж
300 примерака.

